

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
P O L I C I J A

POROČILO O DELU POLICIJE
ZA LETO 2001

Ljubljana, 2002

Izdalo: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija
Pripravil: Urad generalnega direktorja policije, Oddelek za sistemsko analitiko
Št. izvodov: 70

VSEBINA

PREDGOVOR	5
NALOGE IN ORGANIZACIJA POLICIJE	9
TEMELJNE DEJAVNOSTI	13
1 Preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kriminalitete	13
1.1 Skupne značilnosti	13
1.2 Splošna kriminaliteta	16
1.3 Gospodarska kriminaliteta	17
1.4 Organizirane in posebne oblike kriminalitete	18
2 Vzdrževanje javnega reda in zagotavljanje splošne varnosti ljudi in premoženja	20
2.1 Vzdrževanje javnega reda	20
2.2 Obravnavanje nesreč in drugih dogodkov	25
2.3 Pomoč policije državljanom in ustanovam	26
3 Zagotavljanje varnosti cestnega prometa	26
3.1 Skupne značilnosti	26
3.2 Nadzor in urejanje cestnega prometa	28
3.3 Obravnavanje prometnih nesreč	28
4 Nadzor državne meje in izvajanje predpisov o tujcih	29
4.1 Skupne značilnosti	29
4.2 Mejna kontrola	31
4.3 Varovanje državne meje zunaj mejnih prehodov	32
4.4 Nedovoljene migracije	33
4.5 Vračanje tujcev	34
4.6 Nastanitve tujcev	34
5 Varovanje oseb in objektov	36
5.1 Varovanje določenih oseb, objektov in okolišev objektov, v katerih so sedeži državnih organov	36
5.2 Druga varovanja	38
DRUGE DEJAVNOSTI	39
1 Operativno-komunikacijska dejavnost	39
1.1 Interventna dejavnost	39
1.2 Obveščanje in poročanje	41
1.3 Operativno-štabne akcije in vaje	42
2 Kriminalističnotehnična in forenzična dejavnost	44
3 Analitska dejavnost	45
4 Nadzorna dejavnost	46
5 Spremljanje izvajanja policijskih pooblastil z vidika varovanja človekovih pravic in svoboščin	47
6 Reševanje pritožb	49
7 Notranje preiskave	50
8 Informacijska in telekomunikacijska dejavnost	52

9 Kadrovske zadeve	52
10 Izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje	55
10.1 Izobraževalna dejavnost policije	55
10.2 Izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje delavcev policije	56
11 Finančno-materialne zadeve	57
11.1 Izvajanje finančnega načrta	57
11.2 Materialno-tehnična sredstva in oprema	59
11.3 Druge zadeve	60
12 Normativna dejavnost	60
13 Mednarodno sodelovanje	62
14 Sodelovanje z domačimi ustanovami	66
15 Odnosi z javnostmi	67
16 Kulturna in športna dejavnost	68
17 Dejavnost specializiranih policijskih enot	69

PREDGOVOR

Pri preučevanju kateregakoli družbenega dejanja naletimo vedno na osnovno vprašanje, kako priti do spoznanj, ki bodo strokovno utemeljena in izražala potrebo po odkrivanju resnice o stvarnosti. Ta stvarnost pa je pogosto omejena in obremenjena z voluntarističnimi, populističnimi ali drugimi frazami in potrebami na eni strani, in uokvirjena z normativnimi, finančnimi, kadrovskimi in drugimi opredelitvami na drugi strani.

Policija je v letu 2001 kot organ v sestavi ministrstva za notranje zadeve opravljala svoje naloge prav v razmerah naše družbene stvarnosti. Ko ocenjujemo njeno delo, njeno učinkovitost, njeno umestitev v nacionalni varnosti sistem ter njeno sposobnost in pripravljenost deliti odgovornost tudi za globalno varnost, moramo upoštevati, da je njena organiziranost in dejavnost izredno kompleksen, dinamičen ter večkrat celo protisloven proces. Ta nikoli ne poteka v izoliranih, povsem avtonomnih in le njej specifičnih pogojih in okvirih. To pomeni, da ne opravlja le sistemskih interakcij z upravno političnim podsistemom, temveč prihaja v različne oblike medsebojnega sodelovanja tudi z drugimi podsistemi.

Policija si je tudi v preteklem letu močno prizadevala utrditi legalnost in legitimnost svojega delovanja, tako v odnosu do države, kot tudi v odnosu do civilne družbe. Prek izvajanja policijskih nalog, opredeljenih v nacionalnem in evropskem pravnem redu, je država izvajala eno od svojih oblastnih funkcij. Težnja države je v integraciji, omenjeno dejstvo pa je zato državo in tudi policijo privedlo v odnosu do civilne družbe v protislovni položaj. In to zato, ker je temeljna težnja civilne družbe opredeljena z njenim prizadevanjem za diferenciacijo. Oba ta nasprotujoča si interesa, sicer polna protislovij, tekmovanj in medsebojnega omejevanja, omogočata slovenski družbi demokratični razvoj, slovenski policiji pa, da si preko odnosa do države in civilne družbe zagotovi legalnost in legitimnost svojega delovanja.

Pri ocenjevanju našega dela je treba vrednotiti naše prizadevanje za varstvo človekovih pravic. Razumemo jih kot upravičenje posameznika v odnosu in razmerju do državne oblasti in tudi kot omejevanje državne oblasti. Seveda pa vladavina prava ob pravicah pozna tudi dolžnosti, pa naj bodo to samodejne ali tiste, ki predstavljajo korelativ pravici. Dnevno namreč pri izvajanju svojih nalog zaznavamo probleme pri razumevanju teh dveh postulatov sodobne demokratične družbe.

Upoštevati moramo tudi dejstvo, da poleg omenjenega na policijo vplivajo mnogi drugi notranji in zunanji dejavniki. Med notranje dejavnike kaže uvrstiti policijska stališča, vrednote, ravnanja in druge sestavine našega profesionalizma. S krepitvijo in razvijanjem teh dejavnikov smo povečevali učinkovitost našega dela, zagotavljali korektnost medsebojnih odnosov, uvajali interni strokovni nadzor kot sestavino vodenja, postavljali osnove kariernega sistema, sooblikovali delovna gradiva za zakonodajne postopke, dvigali raven interakcij z drugimi podsistemi, samozavestno komunicirali z javnostjo, se vključevali v varnostne integracije v Evropi in v svetu ter opravili nepregledno množico drugih služnostnih dejavnosti.

Na naše delo pa so nujno, večkrat celo odločilno, vplivali tudi zunanji dejavniki. Najpomembnejši je seveda strateški vpliv, izražen v vsebini pravne države. To pomeni, da se državna oblast izvaja na podlagi zakonov, skladnih z namenom ustave, da zagotovijo svobodo, pravičnost in pravno varnost. Tem dejstvom je podrejena celotna policijska dejavnost.

Zunanji dejavniki so nam določali tudi finančne okvire. Policija je samostojni proračunski porabnik. To je nova kvaliteta tudi zato, ker policija odloča o svojih finančno-materialnih in investicijskih prioritetah. Seveda to ni absolutna, temveč le relativna samostojnost. Še zlasti takrat, ko pričakovanja družbe, oblastnih organov in organizacij, v odnosu do policijske učinkovitosti, niso v zadostni meri finančno podprta. Tu mislimo na opravljanje tistih nalog, ki nastanejo kot posledica mednarodnih obvez države, pa jih mora izpolniti tudi policija, ki pa teh obvez ni mogla načrtovati in zagotoviti potrebnega finančnega pokritja. Razumljivo je, da pomanjkanje finančnih sredstev tudi neposredno vpliva na vsa področja policijskega dela. Za varovanje državne meje bomo na primer potrebovali dva dodatna helikopterja, za nakup čolna zmanjkuje denarja, za investicije smo vedno v zadregi, primanjkuje nam denarja za mnoga druga področja. Seveda se zavedamo, da so morali naši državljani denar potreben za policijo trdo in pošteno zaslužiti in smo jim zato spoštljivo hvaležni. Vseeno pa moramo opozoriti, da z največjo težavo uveljavljamo letne delovne načrte.

Zunanji dejavnik vplivanja je seveda tudi javno mnenje. Jemljemo ga kot korektiv in pomembno obliko nadzorstva nad našim delom. Kljub temu pa je potrebno opozoriti, da se to mnenje hitro oblikuje tudi kot posledica ocen odgovornih oseb in neargumentirano obrne proti legalni dejavnosti policije. Samo primer: javnost je zelo hitro sprejela oceno, da smo pri varovanju srečanja ameriškega predsednika Busha in ruskega predsednika Putina pretiravali z varnostnimi ukrepi. Takšna ocena ni strokovno utemeljena, še zlasti, če se spomnimo, da je slabe tri mesece po srečanju prišlo do znanih terorističnih napadov. Vmes in kasneje pa so bila v nasilnih, protiterorističnih gibanjih razdejana nekatera evropska mesta (Praga, Genova, Goeteburg itd.).

Slabo je delovala tudi ocena, da je možno, da se policija izogiba nadzorstvu. To je sprožilo trditve in razmišljanja, da te pomembne sestavine civilno-varnostnih razmerij ni.

Pregled opravljenega dela vsekakor sme voditi k zaključku, da je bila policija v letu 2001 uspešna na vseh področjih svojega dela. Uspešna seveda znotraj vseh omenjenih dejavnikov, ki so pomembno vplivali na učinkovitost njenega dela. Statistični podatki so glede na prejšnja leta ugodnejši, še zlasti če jih medsebojno analitično križamo in vrednotimo. Policija je najbolj »policijska« zaradi svoje temeljne dejavnosti, seveda pa misel velja le zaradi razčlenjevanja in ne zaradi določanja pomembnosti policijskega dela. Preiskali smo več kaznivih dejanj, izboljšali stanje na področju javnega reda in zagotavljanja varnosti, izboljšali varnost cestnega prometa, visoko dvignili učinkovitost v boju proti nedovoljenim migracijam, zagotovili soliden standard varovanja oseb in objektov.

Pri drugih dejavnostih kaže besedo »druge« umestiti v narekovaje. Brez teh primarne ali temeljne dejavnosti ne bi bilo. Tu pa so prikazane solidne »logistične« dejavnosti,

razvejano delo policijske akademije, požrtvovalno delo informacijske in telekomunikacijske dejavnosti, nadzorne dejavnosti kot del menedžmenta, obravnavanje pritožb in notranje preiskave, kadrovske in druge dejavnosti.

Zelo je bila razvejana tudi normativna dejavnost policije. Aktivno smo sodelovali pri nastajanju devetih zakonov, med njimi tudi pri osnutku zakona o nadzoru nad varnostnimi in obveščevalno-varnostnimi službami. Tudi ta naša angažiranost opozarja na dejstvo, da si policija zelo želi in potrebuje nadzorstvo.

Močno je razvejano mednarodno sodelovanje. Med kolegi v tujini veljamo za upoštevanja in spoštovanja vredne partnerje. Kar precej naših pobud je mednarodno verificiranih. Tu so še odnosi z javnostmi, odnosi z drugimi organi in organizacijami, sodelovanje z varuhom človekovih pravic, srečanja in izmenjava mnenj s predstavniki civilne družbe, delo v projektnih in delovnih skupinah, dejavnost v raziskovalni sferi, organizacija posvetov, pisanje mnenj in stališč za razne organe oblasti, pomoč drugim ministrstvom, dajanje pobud, pisanje gradiv za kolegij ministra in podobno.

Seveda pa pri tej oceni ne kaže pozabiti tudi na lastne slabosti. Imamo jih, vsako smo želeli preseči ali se ji izogniti. Vse slabosti, stranpoti ali druge pomanjkljivosti najprej obžalujemo, nato pa še obsojamo. Določeno število naših policistov je bilo kazensko ovadenih, določen del je bil v disciplinskem postopku ali je bilo njihovo ravnanje drugače sankcionirano. Pri tem ne gre le za »navadne« policiste, temveč tudi za vodje. Pomanjkljivosti je pokazal naš nadzor v kar nekaj enotah, pri kar nekaj naših vodjih. Nadaljevali bomo z iskanjem novih možnosti in poti za izboljšanje učinkovitosti našega dela in za še boljšo umestitev policije v slovensko družbo. Želimo strokovno, korektno in zakonito opravljati služnostno dejavnost, ki bo ljudem, družbi in državi zagotavljala varnost kot dobro. Takšno našo oceno dajemo v širšo družbeno verifikacijo.

Marko Pogorevc
GENERALNI DIREKTOR POLICIJE

NALOGE IN ORGANIZACIJA POLICIJE

Policija je v letu 2001 izvajala naloge, določene v zakonu o policiji in drugih zakonih ter podzakonskih predpisih. Njene temeljne naloge so bile:

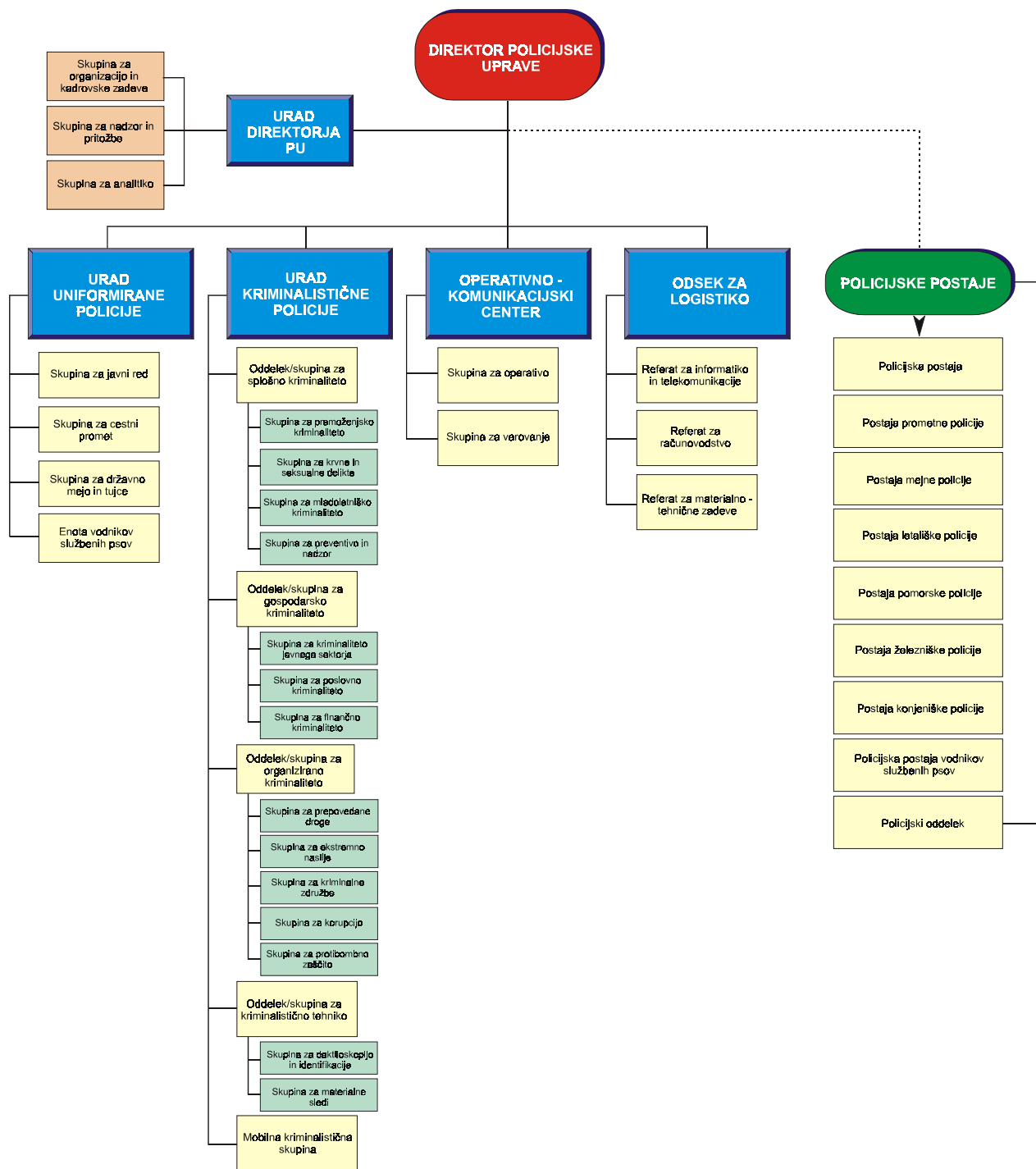
- varovanje življenja, osebne varnosti in premoženja ljudi;
- preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj in prekrškov, odkrivanje in prijemanje storilcev kaznivih dejanj in prekrškov, drugih iskanih oseb ter njihovo izročanje pristojnim organom;
- vzdrževanje javnega reda;
- nadzor in urejanje cestnega prometa;
- varovanje državne meje in izvajanje mejne kontrole;
- izvajanje predpisov o tujcih;
- varovanje določenih oseb, organov, objektov, okolišev, delovnih mest in tajnih podatkov.

Policija je poleg navedenih izvajala tudi naslednje naloge:

- izvajanje kriminalističnotehničnih opravil in forenzičnih preiskav;
- zbiranje, obdelovanje, posredovanje in hranjenje podatkov s področja dela policije ter upravljanje in vzdrževanje informacijskega in telekomunikacijskega sistema policije;
- spremljanje, analiziranje in ocenjevanje varnostnih razmer in dogodkov ter policijskega dela;
- informiranje pristojnih državnih organov in javnosti o delu policije, aktualnih varnostnih vprašanjih in varnostnih razmerah;
- izdelava pravnih podlag in pravil policijskega dela;
- izpopolnjevanje organiziranosti policijskega sistema in metod dela;
- zaposlovanje in razporejanje delavcev policije;
- organiziranje in izvajanje strokovnega izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja;
- predlaganje in izvajanje finančnih načrtov in načrtov nabav policije, upravljanje in vzdrževanje zgradb, naprav in opreme policije, določanje sistemizacije, standardizacije in tipizacije materialno-tehničnih sredstev in opreme policije;
- izvajanje mednarodnih sporazumov s področja nalog policije;
- sodelovanje s tujimi policijami in mednarodnimi organizacijami s področja dela policije idr.

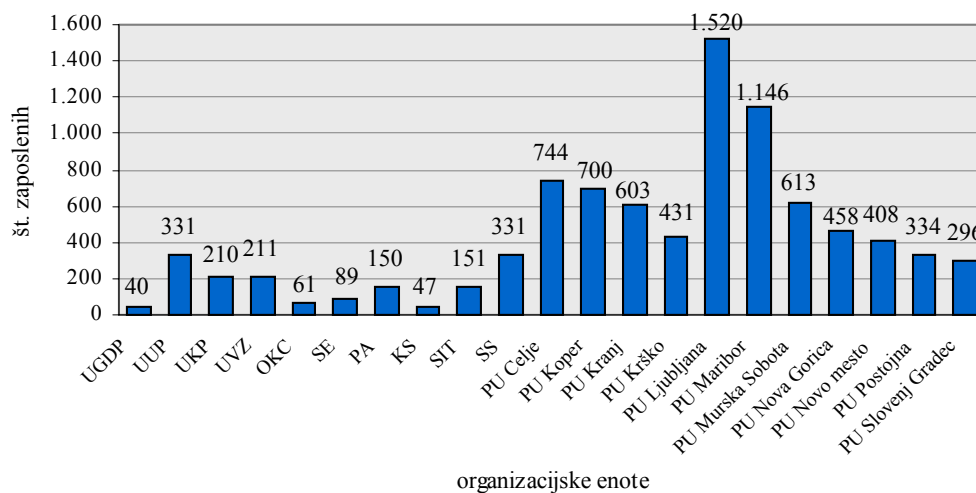
Policija je kot organ v sestavi ministrstva za notranje zadeve opravljala naloge v organizacijskih enotah na državni, regionalni in lokalni ravni. Na državni ravni je delovala generalna policijska uprava z 10 notranjimi organizacijskimi enotami, na regionalni ravni je delovalo 11 policijskih uprav, na lokalni ravni pa 99 policijskih postaj.

POLICIJSKA UPRAVA

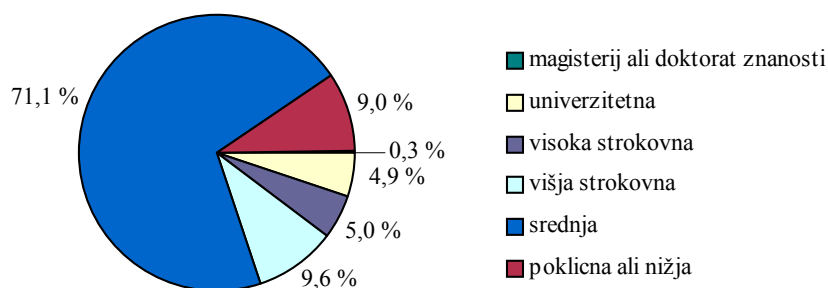
V policiji je bilo konec leta 2001 sistemiziranih 8.907 delovnih mest, zasedenih pa 8.874 mest ali 99,6 %.

Zaposleni po enotah v letu 2001

Med zaposlenimi je imelo 0,3 % delavcev magisterij ali doktorat znanosti, 4,9 % univerzitetno izobrazbo, 5,0 % visoko strokovno, 9,6 % višjo strokovno, 71,1 % srednjo in 9,0 % poklicno ali nižjo izobrazbo.

Izobrazbena struktura zaposlenih v letu 2001

Med zaposlenimi je bilo 20,0 % žensk, povprečna starost zaposlenih pa je bila 34 let.

TEMELJNE DEJAVNOSTI

1 PREPREČEVANJE, ODKRIVANJE IN PREISKOVANJE KRIMINALITETE

1.1 SKUPNE ZNAČILNOSTI

V letu 2001 se je obseg kriminalitete, ki jo je obravnavala policija, povečal, kar je posledica doslednejšega vlaganja kazenskih ovadb za lažja kazniva dejanja in večjega števila deliktov odvisnikov od prepovedanih drog. Policija je preiskala več kaznivih dejanj z milejšim poseganjem v prostost osumljencev. Teroristični napad na ZDA je posredno vplival tudi na policijsko delo na področju kriminalitete. V okviru mednarodnega boja proti terorizmu je policija zagotavljala varnost objektov in izvajala preventivne naloge.

Kriminalistična dejavnost je bila usmerjena v odkrivanje in preiskovanje težjih primerov kriminalitete. V ta namen so bile izvedenečasne prerazporeditve kadrov in materialno-tehničnih sredstev. K uspešnemu odkrivanju in dokazovanju kriminalne dejavnosti je med drugim pripomoglo zelo intenzivno sodelovanje z državnimi tožilci, ki je bilo formalizirano s strokovnim navodilom o sodelovanju policije in državnega tožilstva pri odkrivanju in pregonu storilcev kaznivih dejanj. Pri preiskovanju hujših in organiziranih kaznivih dejanj se je kot zelo uspešna izkazala kombinacija klasičnih ter prikritih metod in ukrepov, s čimer je bilo možno zbrati dovolj dokazov za kazenske ovadbe, na podlagi katerih je bil odrejen pripor za organizatorje in izvajalce kaznivih dejanj.

Intenzivno je bilo tudi sodelovanje s policijami drugih držav. Policija je okrepila različne oblike sodelovanja v okviru Interpola in Europol, sodelovanja na podlagi bilateralnih sporazumov ter sodelovanja v okviru drugih ustanov ali pobud za preprečevanje mednarodnega kriminala, zlasti na področju terorizma in nedovoljene trgovine ter tihotapljenja ljudi in prepovedanih drog.

Preventivna dejavnost

Na področju preventivnega dela so bili organizirani posveti in usposabljanja policistov ter predstavnikov sodišč, tožilstev in centrov za socialno delo o kriminaliteti, katere žrtve so otroci in mladoletniki. Policija je izvedla dvodnevni posvet, na katerem so prvič sodelovali tudi odvetniki, ki zastopajo otroke – žrtve v postopkih na sodišču. Strokovnjake iz različnih ustanov (vrtci, šole, socialne službe, zdravstvene ustanove, nevladne organizacije) je seznanjala o nasilju med vrstniki, nasilju v šolah in nasilju nad otroki.

Policisti so sodelovali pri predavanjih za otroke, mladostnike in starše, na katerih so jih seznanjali z aktualno varnostno problematiko, predvsem z vsemi vrstami nasilja. V okviru projekta Policija za otroke je potekala predstava z naslovom 113. Lutkovno gledališče Jožeta Zajca je uprizorilo 108 lutkovnih predstav v različnih krajih Slovenije. V sklopu oddaj Policija na naši strani je bila pripravljena oddaja o vlomih, ropih, drznih tatvinah in protipravnih prilastitvah motornih vozil, s poudarkom na samozaščitnem ravnanju državljanov. Izdelan je bil plakat Policija z vami – za vas in

z gibanka na temo zaščite pred vlomom, ropom ali tatvino vozila. Policisti so sodelovali pri predavanjih pedagoškim delavcem, staršem in drugim zainteresiranim skupinam o pojavnih oblikah in nevarnosti uživanja prepovedanih drog. Policija je pri izvajanju preventivnih dejavnosti na področju zlorabe prepovedanih drog sodelovala tudi z uradom za droge ter ministrstvom za šolstvo in šport.

Obravnavanje kaznivih dejanj¹ in ukrepi

V letu 2001 se je število kaznivih dejanj, za katera je policija vložila kazensko ovadbo ali poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe, v primerjavi s prejšnjim letom povečalo za 10,6 %. Policisti so preiskali 47,1 % (46,9 %) vseh obravnavanih kaznivih dejanj.

*Obravnavana kazniva dejanja in njihova preiskanost
v letih 1997 – 2001*

Leto	Število k. d.	Število preiskanih k. d.	Delež preiskanih k. d. (v %)
1997	37.451	24.099	64,4
1998	55.259	29.242	52,9
1999	61.693	29.766	48,3
2000	67.617	31.707	46,9
2001	74.795	35.210	47,1

S kaznivimi dejanji so storilci poškodovali in/ali oškodovali 45.020 (40.408) ljudi in povzročili za 34,2 (29,3) milijarde tolarjev škode ali 16,9 % več kot v letu prej. Zaradi posledic kaznivih dejanj je umrlo 47 ljudi, 489 jih je bilo hudo in 1.923 lahko poškodovanih. Največ ljudi je umrlo zaradi umorov (13), povzročitve smrti iz malomarnosti (11), povzročitve splošne nevarnosti (5) in posledic kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamili (5).

V primerjavi z letom prej se je najbolj povečalo število drobnih premoženjskih deliktov, med njimi tatvin (z 21.167 na 24.324), poškodovanj tuje stvari (s 5.015 na 5.986), zatajitev (s 580 na 859) in prikrivanj (z 872 na 1.230). Nadaljevalo se je dolgoletno naraščanje števila kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamili (v primerjavi z letom prej se je povečalo z 939 na 1.140). Poleg tega se je precej povečalo število kaznivih dejanj lahke telesne poškodbe (s 1.445 na 1.734), ogrožanja varnosti (s 1.557 na 2.041), grdega ravnanja (s 150 na 224), spolnega napada na osebo, mlajšo od petnajst let (s 147 na 221) idr.

Vse policijske uprave so v letu 2001 obravnavale več kaznivih dejanj kot leto pred tem.

¹ Med obravnavano kriminaliteto ni prikazanih kaznivih dejanj, katerih posledica je bila prometna nesreča. Informacijski sistem s področja kriminalitete še ne zagotavlja ustrezne kakovosti statističnih podatkov, zato so zgolj orientacijski, primerjalni podatki iz predhodnih let pa se ponekod razlikujejo od podatkov v prejšnjih poročilih o delu policije.

*Obravnavana kazniva dejanja in njihova preiskavnost po enotah
v letih 2000 – 2001*

Enota	Število k. d.			Delež preiskanih k. d. (v %)	
	2000	2001	Porast/upad (v %)	2000	2001
GPU	2	11	450,0	0,0	81,8
PU Celje	5.581	6.946	24,5	54,5	51,3
PU Koper	4.427	4.651	5,1	48,6	45,5
PU Kranj	2.960	3.541	19,6	66,5	57,0
PU Krško	2.027	2.316	14,3	71,0	70,9
PU Ljubljana	35.115	36.444	3,8	38,7	40,9
PU Maribor	7.112	9.034	27,0	53,0	49,2
PU Murska Sobota	2.774	3.238	16,7	62,0	60,2
PU Nova Gorica	2.722	2.959	8,7	42,2	45,6
PU Novo mesto	2.454	2.714	10,6	58,4	57,0
PU Postojna	1.064	1.366	28,4	51,0	47,1
PU Slovenj Gradec	1.379	1.575	14,2	65,2	65,8
Skupaj	67.617	74.795	10,6	46,9	47,1

Porast kaznivih dejanj, za katera je policija vložila kazenske ovadbe, je delno odraz zaostritve varnostnih razmer in zato povečanega obsega policijskega dela, delno pa posledica bolj doslednega obravnavanja kaznivih dejanj, pri katerih se pregon prične na predlog oškodovanca oziroma upravičenca, zaostanka pri vnosu kaznivih dejanj v računalniške evidence, za katera je policija vložila kazenske ovadbe konec leta 2000, in težav pri evidentiranju kriminalitete v začetku leta 2000 po uvedbi novega informacijskega sistema.

Pri delu na področju kriminalitete so policisti napisali skupno 328.961 (298.967) uradnih dokumentov ali 10,0 % več kot leto prej. Med njimi je bilo 74.288 (72.315) zaključnih dokumentov, in sicer 54.878 (51.867) kazenskih ovadb, 8.529 (5.724) poročil v dopolnitev kazenske ovadbe in 10.881 (14.706) poročil o dejanjih brez pravne podlage za pregon.

Kazenske ovadbe in poročila v dopolnitev kazenske ovadbe so bile vložene zoper 42.299 (39.896)² znanih osumljencev zaradi suma storitve 35.210 (31.707) kaznivih dejanj. Policija je po zakonu o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja 162-krat (27-krat) ovadila tudi pravne osebe.

Policisti so v letu 2001 opravili 20.389 ogledov kraja kaznivega dejanja, 1.446 hišnih preiskav, 112 osebnih preiskav in 10.213 zasegov različnih predmetov. V primerjavi z letom prej so opravili 8,0 % več ogledov krajev kaznivega dejanja, 2,8 % več hišnih preiskav, 47,4 % več osebnih preiskav ter 26,4 % več zasegov predmetov. Izdali pa so 6,0 % manj odločb o pridržanju.

Mednarodno operativno sodelovanje

V letu 2001 je policija prejela 37.207 mednarodnih sporočil, največ iz Italije, Nemčije, Avstrije ter Bosne in Hercegovine. Na podlagi tega je bilo na novo odprtih 9.484 (8.568) zadev. Povečalo se je število delovnih stikov pri izvajanju operativnih akcij v Sloveniji in tujini. Okrepilo se je sodelovanje na področju ukradenih motornih

² Število oseb, ovadenih v posameznem letu, je statistično, kar pomeni, da je npr. nekdo, ki je bil v istem letu ovaden zaradi več kaznivih dejanj, večkrat štet v skupnem številu ovadenih osumljencev.

vozil, zlasti z Rusijo in Ukrajino, ki sta slovensko policijo dnevno obveščali o najdbah vozil, ukradenih v Sloveniji, ki pa kljub izpolnitvi formalnih pogojev največkrat niso bila vrnjena lastnikom.

1.2 SPLOŠNA KRIMINALITETA

V letu 2001 je policija obravnavala 67.580 (61.280) ali 10,3 % več kaznivih dejanj splošne kriminalitete kot leto prej.

Število obravnavanih kaznivih dejanj **zoper življenje in telo** se je povečalo z 2.294 na 2.621 ali za 14,3%. Najbolj je poraslo število lahkih telesnih poškodb (s 1.445 na 1.734 ali za 20,0 %). Leta 2001 je bilo 15³ dokončanih umorov, od katerih je ostal en primer nepreiskan, sicer pa je policija vložila kazenske ovadbe zaradi 61 (75) kaznivih dejanj umora in poskusa umora.

V drugi polovici leta 2001 je policija začela preiskovati zunajsodne poboje po koncu druge svetovne vojne. V petih policijskih upravah so bile ustanovljene delovne skupine, ki so nadaljevale preiskovanje nerazrešenih umorov iz preteklih let.

Skupno število obravnavanih kaznivih dejanj **zoper spolno nedotakljivost** se je povečalo s 362 na 437 ali za 20,7 %. Najbolj se je povečalo število kaznivih dejanj spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let (s 147 na 221), število kaznivih dejanj posilstva in poskusa posilstva pa je upadlo s 86 na 82.

V letu 2001 je policija obravnavala 54.872 (50.882) kaznivih dejanj **zoper premoženje** ali 7,8 % več kot leto prej. Prevladovala so tatvine (24.165)⁴, vlomi (15.617) in poškodovanja tuje stvari (5.986).

Število evidentiranih vlomov je od leta 1999 dalje upadalo. Po oceni policistov je to posledica bolj kakovostnega varovanja objektov in boljšega dela varnostnih agencij. Delež preiskanih vlomov pa se je zmanjšal z 20,1 % leta 2000 na 17,3 % leta 2001. Poseben problem so bili vlomi v motorna vozila, saj je bilo od 3.752 obravnavanih uspešno preiskanih le 417 ali 11,1 %.

Število ropov (503) in roparskih tatvin (76) se je povečalo. Največ ropov je bilo v večjih urbanih naseljih, na ulici in v trgovinah, ki so jih izvrševali zlasti odvisniki od prepovedanih drog. Z oboroženimi ropi v bankah, poštah in menjalnicah so si storilci pridobili večje vsote denarja, pri čemer so bili zelo nasilni, izbirali so predvsem objekte na obmejnih območjih, kjer so se lahko hitro umaknili čez državno mejo. Policija je preiskala več oboroženih ropov, zaradi katerih je ovadila tuje državljane.

Policija je obravnavala 691 tatvin motornih vozil. Zmanjšalo se je število tatvin kombiniranih in tovornih vozil, povečalo pa se je število tatvin dražjih osebnih vozil. Zaradi bolj učinkovite tehnične zaščite vozil so storilci začeli vlamljati v hiše, kjer so

³ Podatek prikazuje število storjenih kaznivih dejanj, pri katerih je policija ugotovila, da gre za dokončan umor, sicer pa je v tem letu vložila kazenske ovadbe zaradi 13 (31) dokončanih kaznivih dejanj umora.

⁴ Podatek prikazuje število tatvin po 211. in 212. čl. KZ, brez vlomov, drznih tatvin in tatvin motornih vozil.

poiskali ključe vozila (samo na območju ljubljanske policijske uprave je bilo tako odpeljanih okoli 50 vozil).

Poleg tatvin je policija obravnavala tudi 531 (504) odvzemov motornih vozil, največ na območjih policijskih uprav Maribor, Murska Sobota, Celje in Krško. Storitve teh kaznivih dejanj so bili domnevno ilegalni prebežniki, saj so bila vozila pogosto najdena pred državno mejo z Italijo.

Obravnavanje mladoletnih žrtev in osumljencev kaznivih dejanj

V letu 2001 je policija vložila kazenske ovadbe zoper 2.671 (2.937) mladoletnikov zaradi suma storitve 4.344 (4.847) kaznivih dejanj ali 10,4 % manj kot leto prej. Zmanjšalo se je predvsem število premoženjskih deliktov, zlasti velikih tatvin, ki jih je bilo 40,2 % manj.

Povečalo se je število kaznivih dejanj mladoletnikov z elementi nasilja, kaznivih dejanj odvzema motornih vozil, goljufije (s 73 na 140) in zlorabe prepovedanih drog (z 244 na 283).

V letu 2001 se je povečalo tudi število varnostnih dogodkov, za katere je policija državnemu tožilstvu poslala poročilo o sumu, da so jih storili otroci (s 391 na 655).

Z obravnavanimi kaznivimi dejanji je bilo v letu 2001 poškodovanih in/ali oškodovanih 3.485 (3.015) otrok in mladoletnikov ali 15,6 % več kot leto prej. Večji obseg prijavljenih in odkritih kaznivih dejanj, katerih žrtve so otroci in mladoletniki, je bil po oceni policistov odraz boljšega sodelovanja s socialnimi službami, šolami, vrteci in zdravstvenimi ustanovami, prav tako pa tudi pogostejšega prijavljanja primerov družinskega nasilja.

1.3 GOSPODARSKA KRIMINALITETA

V letu 2001 je policija obravnavala 7.215 (6.337) kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete ali 13,9 % več kot leto prej, kar je posledica povečanja števila nekaterih lažjih deliktov, npr. izdaje nekritega čeka in zlorabe bančne ali kreditne kartice, ponarejanja in uporabe ponarejenih vrednotnic ali vrednostnih papirjev, poslovnih goljufij, poneverb in nekaterih gospodarskih kaznivih dejanj z elementi organiziranega kriminala.

Višina škode, povzročena s temi kaznivimi dejanji, se je povečala s 13,0 na 16,8 milijarde tolarjev ali za 28,9 %.

V letu 2001 je policija zaradi teh kaznivih dejanj vložila kazenske ovadbe zoper 7.838 (6.675)⁵ ali za 17,4 % več osumljencev kot leto prej. Med njimi so se pogosteje pojavljali lastniki in direktorji družb z omejeno odgovornostjo, pri nekaterih vrstah gospodarskih kaznivih dejanjih (predvsem poslovnih goljufijah) pa je bilo več povratnikov.

⁵ Število oseb, ovadenih v posameznem letu, je statistično, kar pomeni, da je npr. nekdo, ki je bil v istem letu ovaden zaradi več kaznivih dejanj, večkrat štet v skupnem številu ovadenih osumljencev.

Policija je na podlagi zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja obravnavala tudi 156 kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete, pri katerih je ugotovila tudi kazensko odgovornost pravne osebe.

1.4 ORGANIZIRANE IN POSEBNE OBLIKE KRIMINALITETE

Organizirana kriminaliteta

V letu 2001 je bilo po presoji policistov 924 (898) kaznivih dejanj ali 1,2 % (1,3 %) vseh obravnavanih kaznivih dejanj posledica organizirane kriminalne dejavnosti. Na porast tovrstne kriminalitete je najbolj vplivalo učinkovitejše delo policije, zlasti pri odkrivanju in preprečevanju tihotapljenja prepovedanih drog in ilegalnih prebežnikov. Policija je vložila kazenske ovadbe za 7 (18) kaznivih dejanj zoper življenje in telo, 237 (221) kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamili, 176 (199) kaznivih dejanj zoper premoženje, 89 (30) kaznivih dejanj ponarejanja listin, 283 (194) kaznivih dejanj prepovedanega prehoda čez državno mejo itd.

V boju proti organiziranemu kriminalu se je okrepilo neposredno sodelovanje z državnim tožilstvom. Državni tožilci so se vključevali v dejavnosti, s katerimi je policija na podlagi prikritih preiskovalnih ukrepov spremljala pripadnike organiziranih kriminalnih skupin.

Kljub pomanjkanju usposobljenih strokovnjakov je policija uspešno izpeljala zahtevnejše operativne oblike dela, kot je npr. prijetje osumljencev težjih korupcijskih kaznivih dejanj.

Posebne oblike kriminalitete

V letu 2001 je policija na področju **računalniške kriminalitete** evidentirala porast obravnavanih kaznivih dejanj neupravičenega izkoriščanja avtorskega dela (z 11 na 23). Delo policije je bilo oteženo zaradi zastarele kazenske zakonodaje, ki ne inkriminira novih oblik tovrstnih zlorab prek interneta, in večjega računalniškega znanja storilcev, ki jih je zato težje odkriti. Na področju računalniške kriminalitete je tudi sicer precejšnje temno polje, saj se le redka podjetja in posamezniki odločajo za prijavo kaznivih dejanj.

Povečana zloraba **prepovedanih drog** se je v letu 2001 odražala tudi na različnih področjih kriminalitete, prometne varnosti, javnega reda idr. Zaradi posledic uživanja prepovedanih drog je umrlo 18 (12) ljudi.

Policija je obravnavala 1.537 (1.370) ali 12,2 % več kaznivih dejanj omogočanja uživanja mamil in nedovoljene proizvodnje in prometa z mamili ter 4.352 (3.433) ali 26,8 % več prekrškov po zakonu o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami.

V letu 2001 je bila največkrat odkrita zloraba marihuane, heroina in ecstasyja. Količina vseh zaseženih prepovedanih drog je bila manjša kot leto prej, ker je bilo med sicer številnejšimi primeri zasegov manj zasegov večjih količin prepovedanih drog. Večje količine prepovedanih drog so odkrili cariniki na mejnem prehodu Obrežje in v luki Koper.

Količina zaseženih prepovedanih drog in predhodnih sestavin v letih 2000 – 2001

Vrsta zasežene snovi	2000	2001	Porast/upad (v %)
heroin (kg)	392,7	89,9	-77,4
kokain (kg)	1,0	1,1	10,2
ecstasy (tableta)	27.928	1.852	-93,4
amfetamin (kg)	0,2	0,1	-70,0
(tableta)	309	89	-71,2
kanabis – bilka (kos)	3.354	1.925	-42,6
(kg)	6,1	2,8	-54,4
kanabis – marihuana (kg)	3.413,2	175,1	-94,9
smola kanabisa (hašiš) (kg)	1,2	2,4	93,4
LSD (kos)	59	0	-100,0
metadon (tableta)	245	382	55,9
(ml)	1,545	3,346	116,6
benzodiazepini (tableta)	735	460	-37,4
anhidrid očetne kisline – predhodna sestavina (kg)	9.900	10.000	1,0

Policija ocenjuje, da je po umiritvi razmer na območju nekdanje Jugoslavije spet oživila t. i. balkanska pot, ki teče tudi čez Slovenijo. Ta ocena med drugim temelji na podlagi zaseženega anhidrida očetne kisline, ki je na ilegalnem tržišču namenjen predvsem za proizvodnjo heroina. Zaseženih je bilo 10 ton te kisline, s čimer je bila preprečena proizvodnja približno 4 tone heroina.

Policija je obravnavala 173 (199) kaznivih dejanj nedovoljene proizvodnje in prometa **orožja ali razstrelilnih snovi**. Število kaznivih dejanj je upadlo zaradi legalizacije orožja, ki jo je omogočil nov zakon o orožju. Po oceni policistov je čez Slovenijo potekalo tihotapljenje orožja in eksplozivnih snovi po t. i. balkanski poti. Med večje primere nedovoljene trgovine z orožjem spada zaseg 50 ton orožja v luki Koper, s katerim so trgovali državljani Avstrije.

Leta 2001 je policija v zvezi z **nedovoljenimi migracijami** obravnavala 720 (871) kaznivih dejanj prepovedanega prehoda čez državno mejo ali 17,4 % manj kot leto prej. Po ugotovitvah policije so 36 kaznivih dejanj izvedle organizirane kriminalne skupine. Ovadila je 49 pripadnikov teh skupin, med njimi 21 tujih državljanov.

V letu 2001 je policija obravnavala 1.857 (2.171) kaznivih dejanj **ponarejanja denarja**. Število vnovčitev, pri katerih so še vedno prevladovali ponaredki bankovcev za 100.000 ITL in 10.000 SIT, se je zmanjšalo, prav tako se je zmanjšala količina zaseženih ponaredkov za 100 USD.

Prijave kaznivih dejanj s področja **prostitucije** in trgovine z belim blagom so zelo redke, zato so odkrita kazniva dejanja najpogosteje rezultat uporabe prikritih preiskovalnih ukrepov. V letu 2001 je policiji v 4 primerih uspelo identificirati ter zbrati dokaze zoper kriminalne združbe, ki se ukvarjajo s prostitucijo in trgovino z belim blagom. Obravnavanih je bilo 20 (11) kaznivih dejanj zvodništva in posredovanja pri prostituciji ter 2 (0) kaznivi dejanji spravljanja v suženjsko razmerje.

V letu 2001 je policija obravnavala 58 (41) primerov **korupcije**. Povečalo se je število kaznivih dejanj jemanja in dajanja podkupnine, kar je posledica intenzivnejše dejavnosti policije pri odkrivanju kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost. Precej pa je

upadlo število kaznivih dejanj nezakonitega posredovanja, ki so po mnenju strokovnjakov sicer zelo pogosta. Obravnavanih je bilo tudi 72 (81) kaznivih dejanj zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic ter 333 (169) kaznivih dejanj zlorabe položaja ali pravic, ki so opredeljena kot korupcijska ravnanja v širšem smislu.

Za boj proti **terorizmu** je policija uvedla akcijo, s katero se je vključila v prizadevanja svetovne skupnosti za zatiranje mednarodnega terorizma. V okviru akcije je bila opredeljena vrsta nalog in usmeritev za delo na tem področju.

V letu 2001 je bilo 5 **eksplozij**, pri katerih je policija ugotovila, da je šlo za kaznivo dejanje. Obravnavala je 377 (321) kaznivih dejanj **izsiljevanja**. Po oceni policije se je povečalo temno polje na tem področju zaradi slabe obveščevalne dejavnosti policije in zaprtosti kriminalnih združb. Med 14 (9) obravnavanimi **ugrabitvami** sta bila dva primera, ki so ju izvedle organizirane kriminalne skupine.

Policija je v letu 2001 obravnavala 10 (25) kaznivih dejanj **tihotapstva**. Policisti so vložili kazenske ovadbe zoper 17 (50) osumljencev. Kljub manjšemu številu kaznivih dejanj pa je bila z njimi povzročena škoda nekoliko večja kot prejšnje leto in je znašala 31,5 (31,3) milijonov tolarjev. Največ škode je bilo povzročene z izogibanjem carinskemu nadzoru pri uvozu dražjih plovil.

2 VZDRŽEVANJE JAVNEGA REDA IN ZAGOTAVLJANJE SPLOŠNE VARNOSTI LJUDI IN PREMOŽENJA

2.1 VZDRŽEVANJE JAVNEGA REDA

Pravočasno in dobro organiziranje ter načrtovanje dela policije je prispevalo k razmeroma ugodnemu stanju na področju javnega reda. Med odmevnejšimi dogodki, ki so zahtevali uporabo prisilnih sredstev, sta bila zavrnitev vstopa tujcev na mejnem prehodu Fernetiči, namenjenih na protiglobalizacijski protest v Ljubljano, in protest pred veleposlaništvom ZDA v času srečanja predsednikov ZDA in Ruske federacije.

Po terorističnem dogodku 11. septembra 2001 v ZDA so bili izvedeni varnostni ukrepi za povečanje varnosti varovanih objektov ter učinkovitejšo mejno kontrolo. V ta namen je bila ustanovljena posebna skupina, ki je koordinirala delo na državni ravni. Policisti so bili dodatno angažirani tudi ob pojavu pisemskih pošiljk, ki so vsebovale bel prah, čeprav so analize pokazale, da ni šlo za bakterijo vraničnega prisada.

Delo policije na področju javnega reda je bilo tudi pod nadzorstvom varuha človekovih pravic, ki je v policijskih enotah opravil vrsto nadzorov nad odvzemom prostosti. Sprožil je tudi ustavno presojo nekaterih členov zakona o prekrških, ki obravnavajo odvzem prostosti – pridržanje.

Kljub občasnim očitkom o grobih policijskih postopkih ter pripombam zaradi nepravočasnega interveniranja je policija svoje delo na področju javnega reda opravila uspešno in strokovno.

Preventivna dejavnost

Preventivna dejavnost je bila osredotočena na preprečevanje kršitev na množičnih prireditvah, zlasti športnih. Veliko pozornosti je bilo namenjeno usmerjanju dela v poletni in zimski turistični sezoni, prav tako tudi preventivnim dejavnostim pri zagotavljanju varnosti na vlakih, ob protestnih manifestacijah, v gorah, na smučiščih, za izboljšanje varovanja okolja in zmanjšanje posledic pri uporabi pirotehničnih izdelkov. Na spletnih straneh policije so bili objavljeni preventivni nasveti za obiskovalce javnih prireditev (zlasti nogometnih tekem) in nasveti za varnost deklet in žensk.

Obravnavanje kršitev in ukrepi

V letu 2001 so policisti obravnavali 70.745 (68.562) ali 3,2 % več kršitev predpisov o javnem redu. Število kršitev zakona o prekrških zoper javni red in mir se je povečalo za 6,4 %, med kršitvami drugih predpisov pa se je najbolj povečalo število kršitev zakona o zasebnem varovanju ter zakona o osebni izkaznici.

Večje angažiranje policije so zahtevale kršitve javnega reda na javnih krajih, predvsem v gostinskih objektih in na športnih prireditvah, med drugim tudi zaradi pretiranega hrupa, predvsem v gostinskih lokalih.

Kršitve predpisov o javnem redu po enotah v letih 2000 – 2001

Enota	Skupaj		Drugi predpisi		Zakon o prekrških zoper JRM	
	2000	2001	2000	2001	2000	2001
PU Celje	6.064	6.428	1.307	1.367	4.757	5.061
PU Koper	7.188	7.358	5.010	5.218	2.178	2.140
PU Kranj	4.482	3.960	906	852	3.576	3.108
PU Krško	2.125	2.232	1.223	1.185	902	1.047
PU Ljubljana	19.677	22.268	5.699	6.875	13.978	15.393
PU Maribor	11.826	10.189	6.832	4.628	4.994	5.561
PU Murska Sobota	6.392	4.932	3.526	1.885	2.866	3.047
PU Nova Gorica	5.595	7.380	3.831	5.427	1.764	1.953
PU Novo mesto	2.198	2.313	519	628	1.679	1.685
PU Postojna	1.504	1.997	914	1.417	590	580
PU Slovenj Gradec	1.464	1616	260	275	1.204	1.341
GPU	47	72	3	4	44	68
Skupaj	68.562	70.745	30.030	29.761	38.532	40.984

Policisti so sodnikom za prekrške posredovali 41.880 (40.415) predlogov za uvedbo postopka o prekršku zoper 62.153 (60.484) fizičnih in 405 (355) pravnih oseb. Poleg tega je bilo izrečenih tudi 834 opozoril⁶.

Policisti so ugotavljali identiteto 131.837 (114.630) oseb. Za preprečitev nadaljevanja kršitev predpisov o javnem redu so odredili 12.053 (12.034) pridržanj. Za zagotovitev navzočnosti v postopku je bilo k sodniku za prekrške privedenih 3.709 (6.271) oseb. Opravljenih je bilo 618 (661) hišnih in 100 (219) osebnih preiskav. Zaradi kršitev javnega reda je bilo 20.174 (19.429) intervencij.

⁶ Julija 2001 je bila sprejeta uredba o načinu, obrazcih in vodenju evidence opozoril, ki jih izrekajo policisti takoj na kraju prekrška.

Kršitve zakona o javnem redu in miru

V letu 2001 so policisti obravnavali 40.984 (38.532) kršitev zakona o prekrških zoper javni red in mir ali 6,4 % več kot leto prej. Kršitve tega zakona so predstavljale 57,9 % (56,2 %) vseh kršitev javnega reda.

Med kršitvami zakona o prekrških zoper javni red in mir je prevladovalo prepiranje in vpitje (41,0 %) ter motenje in ogrožanje varnosti v zasebnem prostoru (25,1 %). Najbolj se je povečalo število kršitev, kot so klatenje in potepanje ter streljanje z ogrožanjem ljudi. Pri nedostojnem vedenju do uradne osebe so bili kršitelji najpogosteje združeni v naključne ali organizirane skupine (skupine športnih navijačev, mladotniške skupine idr.), pogosto pa tudi pod vplivom alkohola.

Kršitve zakona o prekrških zoper JRM v letih 2000 – 2001

Kršitve zakona o prekrških zoper JRM	2000	2001	Porast/upad (v %)
Prepiranje, vpitje	16.250	16.808	3,4
Motenje in ogrožanje varnosti v zasebnem prostoru	10.112	10.278	1,6
Nedostojno vedenje do uradne osebe	4.230	5.031	18,9
Pretepanje in drzno vedenje	2.888	2.834	-1,9
Pijančevanje	2.666	3.400	27,5
Točenje alkoholnih pijač vinjenim in mladotnim	1.296	1.421	9,6
Klatenje, potepanje	186	370	98,9
Nenaznanitev kršitve JRM	126	104	-17,5
Streljanje z ogrožanjem ljudi	29	55	89,7
Kršitev javne morale	17	19	11,8
Drugi prekrški zoper JRM	732	664	-9,3
Skupaj	38.532	40.984	6,4

V letu 2001 so policisti vzpostavljali javni red in mir pri 140 (147) t. i. množičnih kršitvah javnega reda in mira, v katerih je bilo udeleženih 5 ali več kršiteljev. Takšne kršitve so bile najpogostejše v gostinskih lokalih ter na javnih prireditvah.

Kršitve javnega reda in mira na športnih prireditvah (predvsem na nogometnih, rokometnih in košarkarskih tekmah) so se v letu 2001 povečale za 4,3 %. Za zavarovanje rizičnih nogometnih tekem in drugih športnih prireditev je bila aktivirana tudi posebna policijska enota.

Največ kršitev zakona o prekrških zoper javni red in mir je bilo storjenih na cestah, ulicah in trgih, v stanovanjih in gostinskih objektih.

Kršitve drugih predpisov

Policisti so v letu 2001 obravnavali 29.761 (30.030) kršitev drugih predpisov o javnem redu, od katerih so tri četrtine predstavljale kršitve zakona o tujcih, zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami ter zakona o nadzoru državne meje.

Kršitve drugih predpisov v letih 2000 – 2001

Predpisi	2000	2001	Porast/upad (v %)
Zakon o tujcih	17.854	15.254	-14,6
Zakon o proizvodnji, ... z drogami	3.159	4.352	37,8
Zakon o nadzoru državne meje	4.311	4.156	-3,6
Zakon o osebni izkaznici	770	1.675	117,5
Zakon o orožju	1.261	1.002	-20,5
Zakon o osebnem imenu	225	256	13,8
Zakon o javnih shodih in prireditvah	186	211	13,4
Zakon o zasebnem varovanju ...	62	156	151,6
Zakon o potnih listinah...	35	52	48,6
Zakon o varnosti na smučišču	123	37	-69,9
Zakon o eksplozivnih snoveh	88	31	-64,8
Zakon o sladkovodnem ribištvu	24	15	-37,5
Zakon o morskem ribištvu	43	25	-41,9
Drugi predpisi	1.889	2.539	34,4
Skupaj	30.030	29.761	-0,9

Število kršitev zakona o osebni izkaznici se je povečalo zaradi pogostejšega ugotavljanja identitete. Pri nadzoru nad zasebnimi varnostnimi službami, ki so ga izvajali policisti v sodelovanju z delavci službe za zasebno varovanje in detektivsko dejavnost ministrstva za notranje zadeve je bilo odkritih tudi več kršitev zakona o zasebnem varovanju in obveznem organiziranju službe varovanja kot leto prej. Zmanjšanje števila kršitev zakona o orožju pa bilo posledica izvajanja novega zakona o orožju.

Kršitve predpisov o orožju

Na podlagi novega zakona o orožju so posamezniki, ki so posedovali orožje ali strelivo brez ustreznih listin, lahko izročili to orožje upravnemu organu ali policiji, in obenem zaprosili za njegovo legalizacijo. Temu je bilo prilagojeno tudi delo policije, tako da je bilo opravljenih manj hišnih preiskav zaradi iskanja ilegalnega orožja.

Podatki o najdenem in zaradi kaznivih dejanj ali prekrškov zaseženem orožju in eksplozivnih snoveh so prikazani v tabeli. Povečanje zaseženega orožja v letu 2001 je bilo predvsem posledica zasega večje količine strelnega orožja v luki Koper.

Najdeno in zaseženo orožje in eksplozivne snovi v letih 1997 – 2001

Vrste orožja	1997	1998	1999	2000	2001
Orožje	4.875	2.203	2.117	2.614	14.799
Strelivo	149.054	310.837	157.025	98.953	64.231
	33/120	79/243	113/74	96/252	93/84
Eksploziv (v kg)	160,4	137,8	98,3	127,5	54,2
Vžigalniki	440	2.379	303	363	1.102
Pirotehnični izdelki	112.043	11.710	138.166	35.017	683.482

V letu 2001 so policisti obravnavali 1.002 (1.261) kršitve zakona o orožju ali 20,5 % manj kot leto prej. Število ugotovljenih kršitev se je povečalo le na območju PU Slovenj Gradec, Ljubljana in Nova Gorica.

Policija je v sodelovanju z uradom za upravne notranje zadeve ministrstva za notranje zadeve pripravila usmeritve za izvedbo postopka legalizacije orožja na podlagi novega zakona o orožju. V prvi polovici leta 2001 je bilo na upravnih enotah vloženih 6.378 prošenj za legalizacijo orožja, poleg tega je bilo na policijskih postajah oddanega veliko orožja (ročne bombe, ročni minometi, eksploziv), za katerega ni bila vložena prošnja za legalizacijo.

Zaradi suma, da posamezniki ne izpolnjujejo pogojev za posest orožja, je bilo pristojnim upravnim enotam poslanih 79 (52) pobud za uvedbo upravnega postopka za odvzem orožja.

Policisti so v letu 2001 ugotovili 23 (37) poškodb fizičnih oseb z orožjem, strelivom ali razstrelivom. Najpogostejši vzrok telesnih poškodb je bilo nepazljivo ali nestrokovno ravnanje. Poleg tega je bilo s strelnim orožjem storjenih 37 (55) samomorov in 11 (9) poskusov samomora. Najpogosteje je bila uporabljena pištola.

Zaradi neustrezne uporabe pirotehničnih izdelkov so policisti napisali 139 (234) predlogov sodniku za prekrške.

Protesti

V letu 2001 je bilo zaradi slabega ali neučinkovitega dela državnih ali lokalnih organov oblasti, socialnih problemov, zahtev po spoštovanju človekovih pravic in izboljšanju varstva okolja ter drugih vzrokov več različnih protestnih oblik izražanja nezadovoljstva. Policisti so bili navzoči pri 107 (124) protestnih shodih in 22 (15) stawkah.

Policisti so pri nedovoljenih protestnih shodih in zaporah cest ukrepali na podlagi usmeritev, ki zahtevajo nenasilno razreševanje konfliktnih situacij, opozarjanje udeležencev na njihovo protipravno ravnanje in uporabo prisilnih sredstev le pri skrajnem nespoštovanju odrejenih zakonitih ukrepov. Pri protestnem shodu, ki so ga organizirale različne protiglobalizacijske skupine iz Slovenije in tujine med srečanjem predsednikov ZDA in Ruske federacije, so na primer policisti izvajali le ukrepe za omejitev gibanja.

Javni shodi in javne prireditve

V letu 2001 so policisti vzdrževali javni red, urejali promet ter zagotavljali varnost ljudi in premoženja tudi na javnih shodih in javnih prireditvah. Večje angažiranje policistov je bilo potrebno na nekaterih gostinsko-turističnih prireditvah, sejnih in kulturno-zabavnih prireditvah, kjer so opravljali naloge na podlagi posebej pripravljenih načrtov.

Zahtevno je bilo zlasti zagotavljanje varnosti na reprezentančnih nogometnih, rokometnih, košarkarskih in hokejskih tekmah, na nekaterih klubskih tekmovanjih in tekmovanjih v alpskem smučanju, ki so se jih udeleževali hrvaški navijači. Za pomembnejše tekme v Sloveniji in v tujini je policija prek Interpola izmenjevala podatke o potovanjih navijačev in druge varnostno pomembne podatke za načrtovanje ukrepov varovanja teh prireditev.

2.2 OBRAVNAVANJE NESREČ IN DRUGIH DOGODKOV

V letu 2001 so policisti obravnavali 78 (95) primerov **onesnaženja in ogrožanja okolja**. V 54 (62) primerih so se nevarne snovi izlile v vodo in zemljo. V drugih primerih so bili odpadki nepravilno odlagani in skladiščeni ali pa je bilo okolje onesnaženo na drug način.

Policisti so opravljali svoje naloge tudi pri 22 (33) **naravnih nesrečah** in pri 10 (33) **nesrečah na vodah**.

Policisti so v letu 2001 obravnavali 102 (88) **gorski nesreči**, v katerih je umrlo 14 (13) oseb, 48 (29) je bilo hudo in 31 (30) lahko telesno poškodovanih. Največ gorskih nesreč je bilo zaradi zdrsa, neprimerne opreme, nepoznavanja terena, padca pri plezanju, padajočega kamenja in turnega smučanja.

Obravnavanih je bilo 98 (105) dogodkov v zvezi z **varnostjo na smučiščih**. Umrle so 3 (0) osebe.

Policisti so v letu 2001 obravnavali 15 (18) **utopitev**.

Policisti so v letu 2001 obravnavali tudi 30 (28) **nesreč z zračnimi plovili**, v katerih je 1 (1) oseba umrla, 12 (13) je bilo hudo telesno in 6 (1) lahko telesno poškodovanih. Vzroki za nesreče so bile slabe vremenske razmere, neizkušenost in okvara plovila.

Skupaj s strokovnimi službami Slovenskih železnic je bilo obravnavanih 74 (96) **izrednih dogodkov na železnici**, v katerih je 6 (6) oseb izgubilo življenje, 8 (9) jih je bilo hudo ali lahko telesno poškodovanih, nastala pa je tudi materialna škoda. Največ je bilo iztirjenj – 23, povoženj – 15 in trčenj – 5.

Policisti so obravnavali 546 (569) **samomorov**. Najpogostejši vzroki so bili bolezen, alkoholizem in neurejene družinske razmere, najpogostejši načini pa obešanje, zastrupitev in ustrelitev. Obravnavali so tudi 340 (344) poskusov samomora.

V letu 2001 so policisti obravnavali 1.549 (1.597) **požarov**, od tega skoraj štiri petine v objektih. Najpogostejši vzroki požara so bili samovžig, okvara električne napeljave, odvržen cigaretni ogorek idr.

Policisti so obravnavali 371 (400) **nesreč pri delu**, v katerih je umrlo 34 (42) oseb, 177 (198) je bilo hudo in 132 (122) lahko telesno poškodovanih. Največ nesreč je bilo pri delu z delovnim strojem, s traktorjem idr.

Za iskanje **pogrešanih oseb** je policija organizirala in v sodelovanju z drugimi izvedla 125 (122) iskalnih akcij. V teh akcijah so bile 3 (6) osebe najdene mrtve, 120 je bilo najdenih živih ali pa so se same vrnile domov.

Policisti so opravili tudi 538 (531) ogledov krajev, kjer je prišlo do **nenadne smrti ljudi**.

2.3 POMOČ POLICIJE DRŽAVLJANOM IN USTANOVAM

V letu 2001 je letalska policijska enota sodelovala v 96 reševalnih in 6 iskalnih akcijah, z gora je pripeljala 90 poškodovanih oseb in 9 smrtnih žrtev. Opravljala je tudi medklinični prevoz bolnikov, poškodovancev, dojenčkov v inkubatorju in obolelih, pri čemer je imela precejšnje težave, ker v bližini kliničnega centra še vedno ni primerne pristajalnega mesta za helikopterje.

V skladu s predpisi so policijske enote zagotavljale pomoč državnim organom, gospodarskim družbam in zavodom ter drugim organizacijam in posameznikom z javnim pooblastilom, kadar so se jim državljan pri opravljanju nalog iz njihove pristojnosti fizično upirali ali so upiranje pričakovali. Policisti so takšno pomoč zagotovili v 640 (575) primerih, največ na zahtevo zdravstvenih delavcev (napotitev duševnih bolnikov v psihiatrične bolnišnice) - 250 (210), sodišč - 166 (149), inšpekcijskih služb - 86 (76), centrov za socialno delo - 15 (53) idr.

Policisti so pomagali tudi predstavnikom državnih organov pri odkrivanju in preprečevanju dela in zaposlovanja na črno. Ta pomoč je na podlagi sklepa vlade o ustanovitvi vladne komisije za odkrivanje in preprečevanje dela in zaposlovanja na črno potekala s skupnimi poostrenimi nadzori in usklajevanjem pri odkrivanju dela in zaposlovanja na črno v gospodarskih družbah in pri samostojnih podjetnikih, ki se ukvarjajo z gradbeno, gostinsko in trgovsko dejavnostjo. Pri 196 nadzorih za preprečevanje zaposlovanja na črno so policisti napisali 47 predlogov za uvedbo postopka o prekršku, 96-krat ugotavljali identiteto oseb, 3-krat pomagali inšpektorjem inšpekcijskih služb zaradi možnosti ogrožanja pri nadzoru, 2-krat varnostno pregledali osebi, 3-krat pridržali osebe na podlagi zakona o prekrških in poslali 76 poročil o prekršku pristojnim inšpekcijskim organom.

3 ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

3.1 SKUPNE ZNAČILNOSTI

Naloga policije na področju cestnega prometa so bile usmerjene v omejevanje hitrosti in vožnje pod vplivom alkohola, opozarjanje na uporabo varnostnega pasu in čelade, nadzor nad večkratnimi kršitelji cestnoprometnih predpisov, povečanje navzočnosti policistov na cestah, preventivno delo in pomoč žrtvam prometnih nesreč, ki so zaradi posledic prometnih nesreč potrebovale posebno pomoč policije.

V letu 2001 se je prometna varnost v primerjavi z letom prej izboljšala. Na ugodnejše razmere sta po oceni policistov vplivali tako represivna kot preventivna dejavnost. Izvedeni so bili številni poostreni nadzori prometa, ki so bili usmerjeni na tiste dejavnike, ki so najbolj vplivali na prometno varnost. Policija je med drugim začela v zadnjem trimesečju 2001 uspešno izvajati program aktivnosti za boljšo varnost pešcev, ki je prispeval k zmanjšanju števila mrtvih pešcev v prometnih nesrečah.

Preventivna dejavnost

Temeljni namen preventivnega dela je bil podpora represivnim akcijam oziroma poostrenim nadzorom prometa. Pogosteje so bili vanje vključeni tudi vodje policijskih okolišev, ki izvajajo preventivne dejavnosti na lokalni ravni.

Policija je sodelovala tudi v preventivnih dejavnostih sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v okviru akcije Vozimo pametno, katere namen je spreminjanje vedenja in razmišljanja ljudi o prometni varnosti ter utrjevanje zavesti, da je treba zagotoviti medsebojno sodelovanje, strpnost in odgovornost vseh, ki sodelujejo v prometu.

Potekale so tudi že ustaljene akcije (Natakar, taksi, prosim; Stopimo iz teme; Hitrost ubija; Veselo na kolo; Varna zimsko vožnja; Varna pot v šolo idr.). V okviru akcije Stopimo iz teme so bili razdeljeni posebni odsevni trakovi, ki so se pokazali za zelo učinkovite. Nekatere policijske enote so organizirale še svoje preventivne dejavnosti (tekmovanja v spretnostni vožnji s kolesi z motorjem, obiski šol in vrtcev ter domov za starejše in klubov upokojencev, tekmovanja iz prometne varnosti, akcije na temo psihofizičnega stanja voznikov ipd.).

Obravnavanje kršitev in ukrepi

Policisti so v letu 2001 izrekli približno enako število mandatnih kazni kot leto prej, napisali nekoliko več predlogov za uvedbo postopka o prekršku, odredili pa precej več alkotestov in strokovnih pregledov.

Policisti so obravnavali 760.404 (748.709) kršitev cestnoprometnih predpisov. Zaradi kršitev so izrekli 4.605 opozoril. Med ukrepi pri nadzoru cestnega prometa so najpogosteje odredili alkotest. Med obravnavanimi kršitelji jih je 10.021 imelo v krvi nad 1,5 g alkohola na kg krvi, 2.741 povzročiteljev prometnih nesreč pa nad 1,1 g alkohola na kg krvi. Zaradi kršitev bo moralo približno 19.400 voznikov še enkrat opravljati vozniški izpit.

Najpogostejši ukrepi policistov pri nadzoru cestnega prometa v letih 2000 – 2001

Ukrepi	2000	2001	Porast/upad (v %)
Odrejen alkotest	146.042	176.042	20,5
pozitiven	37.292	36.223	-2,9
Odrejen strokovni pregled zaradi alkohola	3.969	6.609	66,5
pozitiven	2.108	1.931	-8,4
Odrejen strokovni pregled zaradi mamil	2.175	3.008	38,3
pozitiven	431	638	48,0
negativen	126	214	69,8
odklonjen	1.618	2.156	33,3
Pridržanje do iztreznitve	974	811	-16,7
Začasni odvzem vozniškega dovoljenja	31.488	31.845	1,1
Zaseg kolesa z motorjem ali motornega kolesa	303	210	-30,7
Privedba k sodniku	691	532	-23,0

3.2 NADZOR IN UREJANJE CESTNEGA PROMETA

Nadzor vozil in tovora

Policisti so izvajali nadzor nad vozniki in vozili (vozila avtošol, taksi vozila, avtobusi, tovorna vozila in vozila za prevoz nevarnega blaga), za vožnjo katerih so potrebna posebna znanja. V letu 2001 so pregledali 7.501 vozilo, ki je prevažalo nevarno blago in predlagali v postopek pri sodniku za prekrške ali izrekli denarno kazen 591 (513) kršiteljem zakona o prevozu nevarnega blaga, največkrat zaradi nepravilne označitve, pomanjkljive opreme, neustreznosti vozila in neustreznih listin na vozilu. Zaradi hujših kršitev predpisov o prevozu nevarnega blaga so iz prometa izločili 290 vozil.

Sodelovali so pri zavarovanju 466 (372) izrednih prevozov, katerih širina je presegala 5 metrov na avtocestah in 4 metre na drugih cestah, ter v primerih, ko je bilo na posameznih delih poti treba ustaviti promet.

Urejanje cestnega prometa

Policija je urejala promet, če obstoječa prometna ureditev, za katero so pristojni upravljavci cest, ni zagotavljala ustrezne varnosti. Fizično je urejala promet na cestah in križiščih pri zgostitvah, prireditvah na cesti in drugih dogodkih, ki so zahtevali začasno spremembo prometne ureditve. Pretočnost prometa je bila v teh primerih odvisna predvsem od prepustnosti cest, manj pa od prizadevanj policistov.

Urejanje prometa je bilo vse težje zaradi čedalje večjega števila vozil in pomanjkanja parkirnih mest ter vse pogostejših zastojev na cestah, še zlasti ob dnevnih zgostitvah in med turistično sezono. Poseben problem so bile tudi zimske vozne razmere, ki so zahtevale stalno sodelovanje policije z drugimi organizacijami (obveščanje, izločanje vozil iz prometa ipd.).

3.3 OBRAVNAVANJE PROMETNIH NESREČ

V letu 2001 so policisti obravnavali 39.431 (39.297) prometnih nesreč, od tega jih je bilo 76,7 % le z materialno škodo. V prometnih nesrečah je bilo udeleženih 77.372 (77.235) oseb, umrlo je 278 (313) oseb ali 11,2 % manj kot leto prej. Zmanjšalo se je tudi število hudo telesno poškodovanih (za 10,2 %), število lahko telesno poškodovanih pa se je povečalo za 16,4 %.

*Prometne nesreče z mrtvimi in telesno poškodovanimi ter njihove posledice
v letih 1997 – 2001*

Leto	Prometne nesreče			Posledice		
	Skupaj	Št. nesreč s smrtnim izidom	Št. nesreč s telesnimi poškodbami	Št. mrtvih	Št. hudo poškodovanih	Št. lahko poškodovanih
1997	7.244	323	6.921	357	2.159	6.459
1998	6.109	272	5.837	309	1.685	5.633
1999	6.929	306	6.623	334	2.047	6.933
2000	8.469	289	8.180	313	2.995	8.579
2001	9.199	243	8.956	278	2.689	9.984

*Prometne nesreče z mrtvimi in telesno poškodovanimi na območju policijskih uprav
v letu 2001*

Območje	Prometne nesreče			Posledice		
	Št. nesreč	Št. nesreč s smrtnim izidom	Št. nesreč s telesnimi poškodbami	Št. mrtvih	Št. hudo poškodovanih	Št. lahko poškodovanih
PU Celje	1.391	35	1.356	44	378	1.590
PU Koper	450	20	430	24	125	473
PU Kranj	580	20	560	23	226	553
PU Krško	232	8	224	8	105	211
PU Ljubljana	2.713	51	2.662	56	885	2.847
PU Maribor	2.011	37	1.974	43	250	2.600
PU Murska Sobota	499	15	484	17	175	480
PU Nova Gorica	328	23	305	27	107	309
PU Novo mesto	433	22	411	24	283	294
PU Postojna	216	7	209	7	70	223
PU Slovenj Gradec	345	5	340	5	81	402

Neprilagojena hitrost je bila še vedno najpogostejši vzrok prometnih nesreč z najhujšimi posledicami, saj je v letu 2001 zaradi nje umrlo 140 oseb.

*Najpogostejši vzroki prometnih nesreč z mrtvimi in telesno poškodovanimi
v letih 2000 – 2001*

Vzrok	Skupaj		Mrtvi		Hudo poškodovani		Lahko poškodovani	
	2000	2001	2000	2001	2000	2001	2000	2001
Neprilagojena hitrost	2.672	2.870	132	140	1.127	998	2.688	3.136
Nepravilna stran/smer vožnje	1.534	1.500	95	59	591	464	1.469	1.554
Neupoštevanje prednosti	1.700	1.926	31	43	532	495	1.793	2.176
Nepravilno prehitevanje	394	357	19	11	150	160	459	407
Nepravilno ravnanje pešcev	188	190	12	9	72	64	119	130
Nepravilni premiki z vozilom	432	562	7	4	95	118	413	565
Neustrezna varnostna razdalja	1.040	1.246	0	1	281	245	1.180	1.540

Policisti so obravnavali 3.914 (3.877) ali 9,9 % vseh prometnih nesreč, v katerih je eden od udeležencev kraj prometne nesreče zapustil. Med njimi je bilo 362 (355) prometnih nesreč s telesnimi poškodbami, katerih povzročitelji so po nesreči pobegnili. Neraziskanih je ostalo 125 (98) ali 34,5 % (27,6 %) teh nesreč.

V letu 2001 se je zgodilo 31 (27) prometnih nesreč, v katerih so bila udeležena vozila za prevoz nevarnega blaga. Vozniki teh vozil so povzročili 16 (12) prometnih nesreč. Najpogostejši vzrok prometnih nesreč je bila neprilagojena hitrost. Zaradi teh prometnih nesreč ni prišlo do večjega onesnaženja okolja.

4 NADZOR DRŽAVNE MEJE IN IZVAJANJE PREDPISOV O TUJCIH

4.1 SKUPNE ZNAČILNOSTI

Pri varovanju državne meje in preprečevanju nedovoljenih migracij je policiji v sodelovanju s pristojnimi enotami ministrstva za notranje zadeve in ministrstva za

zunanje zadeve uspelo ustaviti množične nedovoljene prehode čez državno mejo. Izvedeni so bili številni ukrepi, ki so povečali »ceno« nedovoljenega prehajanja ozemlja Republike Slovenije. Ukrepi so bili usmerjeni predvsem proti osebam, ki so se ukvarjale s tihotapljenjem ljudi čez državno mejo.

Velika pozornost je bila namenjena tudi vračanju ilegalnih prebežnikov po sporazumih o vračanju. Uredilo se je nastanjanje tujcev, ki so bili v postopku za prisilno odstranitev iz države. Začela se je adaptacija objekta za strožji policijski nadzor in bodočega centra za tujce na Velikem Otoku pri Postojni, pridobljene pa so bile tudi nove nastanitvene zmogljivosti v Vidoncih.

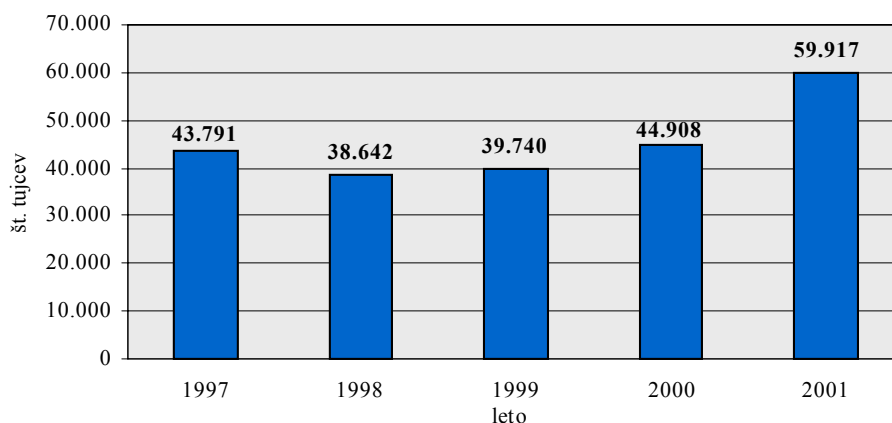
V okviru usklajevanja dela slovenske policije s schengenskimi standardi je bil uspešno končan twining projekt vzpostavitve učinkovitega sistema nadzora državne meje II. Policija je začela te standarde postopno uvajati pri varovanju bodoče zunanje meje Evropske unije. Pripravljeni so bili tudi predlogi novega zakona o nadzoru državne meje in mednarodnih sporazumov s tega področja.

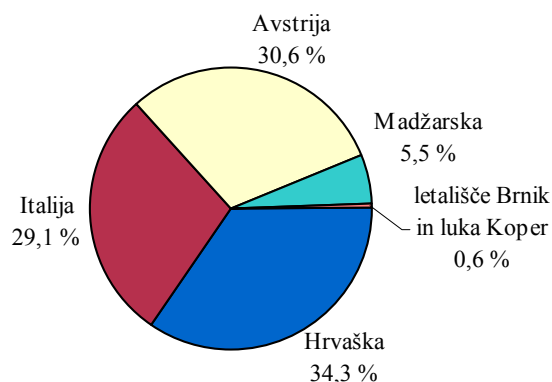
Obnavljanje kršitev in ukrepi

V letu 2001 je bilo zaradi kršitev zakona o tujcih obravnavanih 15.251 (17.854) oseb ali 14,6 % manj kot leto prej. Vloženih je bilo 14.752 predlogov za uvedbo postopka o prekršku, 502-krat pa so bili kršitelji le opozorjeni. Največ predlogov je bilo zaradi nedovoljenega prestopa državne meje, in sicer 11.466 (13.756) ali 16,6 % manj kot leto prej, zaradi nedovoljenega bivanja v državi pa je bilo vloženih 392 (457) predlogov ali 14,2 % manj.

V letu 2001 je bilo na mejnih prehodih zavrnenih 59.917 (44.908) tujcev, ki niso izpolnjevali zakonskih pogojev za vstop v državo ali 33,4 % več kot leto prej.

Zavrneni tujci na mejnih prehodih v letih 1997 – 2001

Zavrtnjeni tujci glede na mejo v letu 2001

Največ je bilo zavrtnjenih državljanov Hrvaške – 12.012 (7.437), BiH – 9.648 (5.704), Nemčije – 8.292 (3.878), Italije – 6.267 (5.951), Avstrije – 3.716 (3.158), Romunije – 2.803 (4.193), ZRJ – 2.239 (1.542), Makedonije – 2.218 (2.870), Bolgarije – 1.762 (777), Ukrajine – 1.363 (993), Turčije – 1.308 (1.116), Madžarske – 581 (494), Moldove – 466 (773) in Rusije – 401 (661).

Na mejnih prehodih so policisti zasegli 660 (755) kosov različnega orožja ali 12,6 % manj kot leto prej, in 30.348 (57.036) kosov streliva različnega kalibra ali 46,8 % manj kot leto prej. Velika večina orožja in streliva je bila zasežena na meji s Hrvaško. Policisti so obravnavali 75 (126) poskusov prenosa prepovedanih drog čez državno mejo ali 40,5 % manj kot leto prej, od tega tri četrtine na meji s Hrvaško. Na mejnih prehodih in t. i. zeleni meji so policisti zasegli 49 (36) vozil, za katera je obstajal utemeljen sum, da so ukradena. Vsa vozila, razen enega, so bila zasežena na meji s Hrvaško.

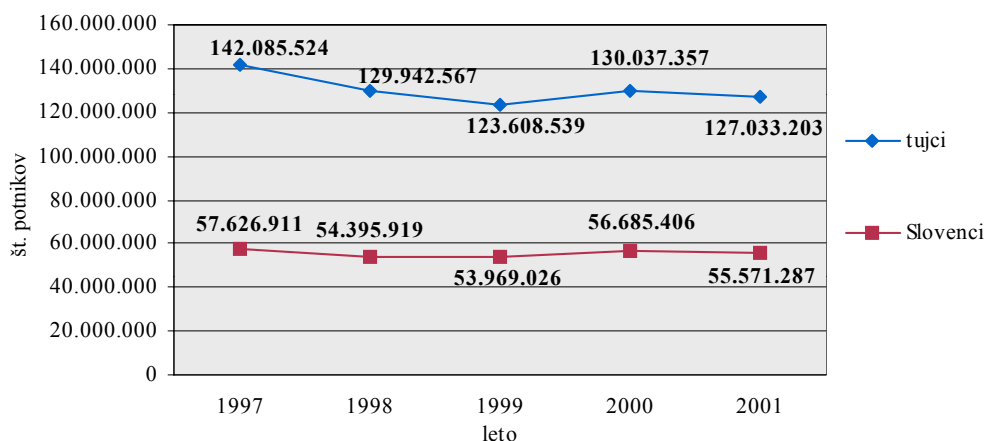
V letu 2001 je bilo na mejnih prehodih izdanih 3.779 (8.132) vizumov, od tega 2.232 (3.292) vstopnih in 1.547 (4.840) tranzitnih vizumov. Izdanih je bilo 36.329 (36.683) različnih dovoljenj, od tega 32.452 (28.551) dovoljenj za vnos, posest in nošenje lovskega, športnega in drugega orožja ter streliva med bivanjem v Sloveniji.

4.2 MEJNA KONTROLA

Promet potnikov in prevoznih sredstev čez mejne prehode

Promet potnikov na mejnih prehodih v Sloveniji se je v letu 2001 v primerjavi z letom prej zmanjšal za 2,2 %, število motornih vozil za 0,5 %, plovil za 4,7 %, število vlakov se je povečalo za 14,5 %, število letal pa za 1,6 %.

Promet potnikov čez državno mejo v letih 1997 – 2001

Potniki po vrsti prometa v letih 1997 – 2001

	1997	1998	1999	2000	2001
Mednarodni promet	168.909.358	152.719.256	146.428.876	154.121.874	151.068.872
Obmejni promet	26.707.907	23.555.012	22.186.348	22.855.313	22.248.316
Meddržavni promet	4.095.170	8.064.218	8.962.341	9.745.576	9.287.302
Skupaj	199.712.435	184.338.486	177.577.565	186.722.763	182.604.490

Poskusi prehoda državne meje z neustreznimi dokumenti

V letu 2001 so policisti na mejnih prehodih zaradi zlorabe listin obravnavali 966 (912) oseb, najpogosteje državljane Bosne in Hercegovine. Največ zlorab listin (81,5 %) je bilo odkritih na meji s Hrvaško.

Obravnavane osebe zaradi zlorab dokumentov na mejnih prehodih v letih 2000 – 2001

Zlorabe dokumentov	Št. obravnavanih oseb	
	2000	2001
Uporaba ponarejenih in predruagačenih potnih listov	289	231
Uporaba ponarejenih in predruagačenih osebnih izkaznic	107	120
Uporaba ponarejenih in predruagačenih vizumov	138	147
Uporaba ponarejenih in predruagačenih bivalnih in delovnih dovoljenj	161	211
Uporaba ponarejenih in predruagačenih vozniških dovoljenj	106	109
Uporaba drugih ponarejenih in predruagačenih listin	77	115
Uporaba tujih potnih listin	34	33
Skupaj	912	966

4.3 VAROVANJE DRŽAVNE MEJE ZUNAJ MEJNIH PREHODOV

Varovanje državne meje

Največ nedovoljenih prehodov državne meje je bilo na območju policijskih uprav Koper in Nova Gorica. Policisti so intenzivirali vse oblike varovanja ob meji, v varovanje pa so bile pogosteje vključene enote vodnikov službenih psov, konjenikov ter posebna in letalska policijska enota. Nekaterim policijskim enotam ob državni meji je bila dodeljena oprema iz manj obremenjenih enot, policijske uprave pa so na

obmejno območje začasno prerazporedile tudi policiste iz notranjosti države. Odkrivanje ilegalnih prebežnikov je potekalo tudi v notranjosti države, predvsem njihovih prevozov proti Italiji.

Na območju policijske uprave Nova Gorica se je po dogovoru z italijanskimi varnostnimi organi nadaljevalo sodelovanje v obliki občasnih mešanih policijskih patrolj, na območju policijskih uprav na meji s Hrvaško pa so slovenski policisti skupaj s hrvaškimi opravljali ogleda kraja nedovoljenih prehodov čez državno mejo.

Kršitve nedotakljivosti državne meje

V letu 2001 je bilo 25 (21) mejnih incidentov, od tega 22 (18) incidentov, ki se jih obravnava na lokalni ravni, in 3 (3) incidenti, ki se jih obravnava na državni ravni. Med njimi ni bilo hujšega mejnega incidenta. Povečalo se je število kršitev nedotakljivosti državne meje na morju, zmanjšalo pa število kršitev ozemeljske nedotakljivosti (zaradi nedovoljenih zemeljskih del).

Mejni incidenti na območju policijskih uprav v letu 2001

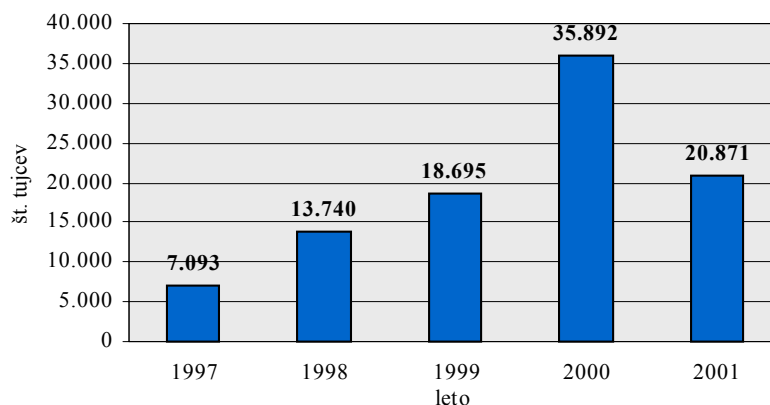
Območje	Mejni incidenti na lokalni ravni	Mejni incidenti na državni ravni
PU Koper	14	1
PU Nova Gorica	5	1
PU Murska Sobota	1	1
PU Novo mesto	2	-
Skupaj	22	3

Največ mejnih incidentov je bilo na območju policijske uprave Koper, do katerih je prišlo največkrat zaradi nedoločenosti državne meje v Piranskem zalivu. Na meji z Madžarsko v letu 2001 ni bilo mejnega incidenta.

4.4 NEDOVOLJENE MIGRACIJE

V letu 2001 je bilo zaradi nedovoljenega prehoda čez državno mejo obravnavanih 20.871 (35.892) tujcev ali 41,8 % manj kot v letu prej. V skladu z zakonom o prekrških jih je bilo opozorjenih 678.

Tujci, obravnavani zaradi nedovoljenega prehoda čez državno mejo v letih 1997 – 2001

Med kršitelji je bilo največ državljanov Romunije, in sicer 3.844 (4.304), državljanov Iraka je bilo 3.219 (1.403), Turčije 3.159 (4.892), ZRJ 2.785 (1.369), Makedonije 1.728 (872), Irana 1.227 (14.852), Moldove 748 (865) in Bangladeša 569 (1.603). Največ ilegalnih prebežnikov je bilo obravnavanih na meji s Hrvaško, in sicer 12.687 (25.809).

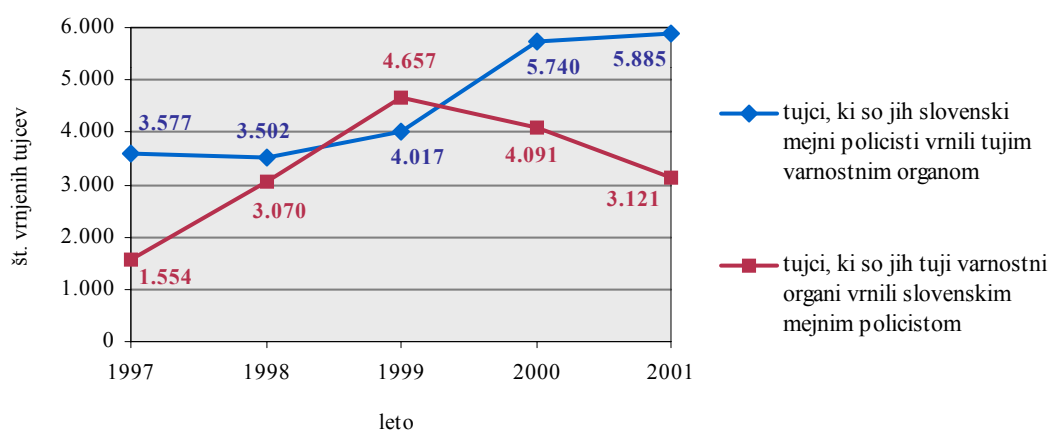
Število ilegalnih prebežnikov se je precej zmanjšalo v zadnjih treh mesecih 2001, zlasti državljanov Irana, Afganistana in Bangladeša.

4.5 VRAČANJE TUJCEV

Tuji varnostni organi so na podlagi mednarodnih sporazumov o vračanju oseb vrnilo slovenski policiji 3.251 (4.091) oseb, od tega 130 slovenskih državljanov. Največ je bilo vrnjenih na meji z Italijo – 2.940 (3.595), na meji z Avstrijo je bilo vrnjenih 191 (333), na meji s Hrvaško 70 (69) in na meji z Madžarsko 18 (24). Na letališkem mejnem prehodu Brnik je bilo vrnjenih 32 (70) oseb.

Slovenski mejni policisti so tujim varnostnim organom vrnilo 5.885 (5.740) tujcev, od tega največ na meji s Hrvaško – 4.888 (4.414) in na meji z Madžarsko – 891 (1.248). Na meji z Italijo je bilo vrnjenih 98 (71) tujcev in na meji z Avstrijo 5 (7). Na letališkem mejnem prehodu Brnik sta bila vrnjena 2 (1) tujca.

Vrnjeni tujci v letih 1997 – 2001

Na podlagi določil zakona o tujcih je bilo iz države odstranjenih 3.131 (3.115) tujcev, in sicer največ državljanov Romunije – 857 (923), Turčije – 655 (708) in Makedonije – 321 (245).

4.6 NASTANITVE TUJCEV

V letu 2001 so bili tujci nastanjeni v objektih centra za tujce v Ljubljani, Prosenjakovcih in na Velikem Otoku pri Postojni, od julija 2001 dalje pa tudi v nekdanjem zbirnem centru za begunce v Vidoncih, s čimer so se pogoji za bivanje tujcev precej izboljšali. Na podlagi zahteve zdravstvenega inšpektorata Republike

Slovenije je bila opravljena dezinfekcija stavbe v Ljubljani, tujci pa so bili do ureditve razmer v Ljubljani začasno nastanjeni v objektu v Vidoncih. V drugi polovici leta se je zaradi upada nedovoljenih migracij zmanjšala tudi zasedenost nastanitvenih prostorov.

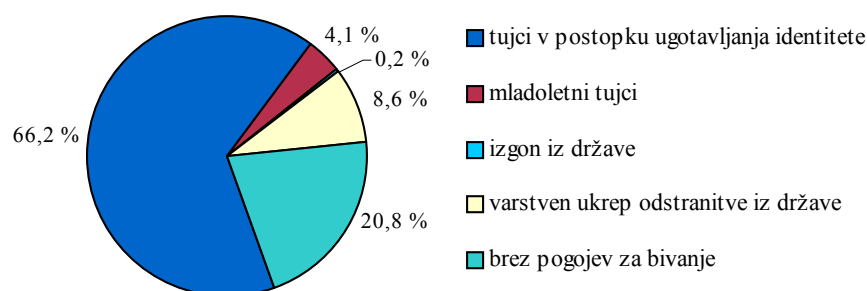
V letu 2001 je bilo v centru za tujce nastanjenih 10.034 tujcev, pozneje pa je bilo sprejetih še 1.483 tujcev, ki so bili nastanjeni v azilnem domu. Tako je bilo skupno nastanjenih 11.517 (27.634) tujcev. Med njimi je bilo veliko mladoletnikov brez spremstva staršev ali bolnikov, invalidov in starejših, za katere je bilo treba zagotoviti posebno oskrbo.

Novonastanjeni tujci po državljanstvu v letu 2001

Država	Št. tujcev	Delež (v %)
Irak	1.935	19,3
Turčija	1.737	17,3
Romunija	1.387	13,8
Zvezna republika Jugoslavija	1380	13,8
Iran	693	6,9
Makedonija	533	5,3
Moldova	441	4,4
Bangladeš	355	3,5
Alžirija	242	2,4
Pakistan	241	2,4
Bosna in Hercegovina	185	1,8
Indija	174	1,7
Kitajska	159	1,6
Siera Leone	145	1,4
Afganistan	124	1,2
Druge države	303	3,0

Brez dokumentov je bilo kar dve tretjini novo sprejetih tujcev. Za približno petino tujcev je bilo možno ugotoviti identiteto in zanje pridobiti tudi ustrezne dokumente.

Vzroki nastanitve posameznih kategorij tujcev v letu 2001

V letu 2001 je bilo v matično državo vrnjenih 2.854 nastanjenih tujcev, za 1.715 od teh so bile pridobljene potne listine za vrnitev. Uspešno je potekalo vračanje državljanov Romunije, Turčije, Kitajske, Zvezne republike Jugoslavije in Makedonije, dolgotrajnejši pa je bil postopek za državljane Moldove. Težave so bile

z vračanjem državljanov Bosne in Hercegovine, saj pogosto ni bilo povratnih informacij o vlogah za izdajo potnih listov za vrnitev.

V letu 2001 je prošnjo za status begunca vložilo 399 tujcev.

5 VAROVANJE OSEB IN OBJEKTOV

5.1 VAROVANJE DOLOČENIH OSEB, OBJEKTOV IN OKOLIŠEV OBJEKTOV, V KATERIH SO SEDEŽI DRŽAVNIH ORGANOV

V letu 2001 je policija uspešno organizirala in izvedla 492 (410) varovanj najvišjih političnih predstavnikov Republike Slovenije med njihovimi dejavnostmi doma in v tujini ter tujih državljanov med njihovimi obiski v naši državi. Varovanja so obsegala ukrepe preventivno-operativnega, fizičnega in tehničnega varovanja.

Obseg dela policije na področju varovanja določenih oseb, objektov in okolišev se je delno povečal zaradi uredbe, sprejete konec leta 2000, s katero je bil določen bistveno večji krog varovanih oseb in objektov, delno pa zaradi zelo intenzivne diplomatske dejavnosti Republike Slovenije. Slovenija je gostila 17 (12) predsednikov ali podpredsednikov tujih držav, 19 (7) predsednikov vlad, 9 (7) predsednikov parlamentov, 22 (13) zunanjih ministrov, 11 (5) ministrov za notranje zadeve ter vrsto visokih predstavnikov Evropske unije, zveze Nato in drugih mednarodnih organizacij. Najobsežnejše je bilo varovanje srečanja predsednikov Združenih držav Amerike in Ruske federacije ter dveh multilateralnih srečanj oziroma konferenc ministrov za zunanje in notranje zadeve. Vsa varovanja so bila opravljena na visoki strokovni ravni in v skladu z ocenami ogroženosti ter načrti varovanj.

Preventivna dejavnost

Preventivno-operativna dejavnost je vključevala vrsto varnostnih ukrepov in opravil, ki jih je izvajala policija samostojno ali v sodelovanju z drugimi ustanovami zaradi pravočasnega odkrivanja in preprečevanja poskusov ogrožanja določenih oseb, objektov in okolišev. Podlaga za načrtovanje ukrepov so bile ocene ogroženosti. Zaradi zbiranja podatkov o osebah, ki bi lahko ogrozile varnost določenih oseb in objektov, je bilo opravljenih 7 (9) preverjanj. Slovenski obveščevalno varnostni agenciji je bilo posredovanih 46 (24) zahtevkov za odstop podatkov, na podlagi katerih je bilo pripravljenih 78 (46) ocen ogroženosti tujih varovanih oseb. Obravnavanih je bilo 228 (151) anonimnih ali psevdonimnih pisem, naslovljenih na varovane osebe in ustanove, med njimi največ na predsednika države (43), predsednika vlade (35), ministra za obrambo (28), ministra za finance (27), vlado (17), ministra za notranje zadeve (11) idr. Avtorji 122 (131) pisemskih pošiljk so ostali neznani. Grožnje je vsebovalo 29 (37) pošiljk. Preverjenih je bilo tudi 6 pisem z belim prahom, ki bi lahko vseboval bakterije vraničnega prisada, vendar pa nobeno ni vsebovalo zdravju škodljivih snovi.

Ukrepi

Pri varovanjih je bilo v 360 (356) primerih odrejeno neposredno vodenje varovanja v koloni, objektu ali območju varovanja, v 250 (317) operativna predhodnica, v 197 (141) hiter prehod državne meje, v 177 (97) fizično varovanje v notranjosti objekta, v 126 (95) fizično varovanje prireditvenega prostora oziroma varovanega območja, v 50 (43) urejanje prometa na trasi potovanja, prireditvenem prostoru ali območju varovanja, v 90 (45) pregled prostorov in pripravljene hrane itd.

Varovanje oseb

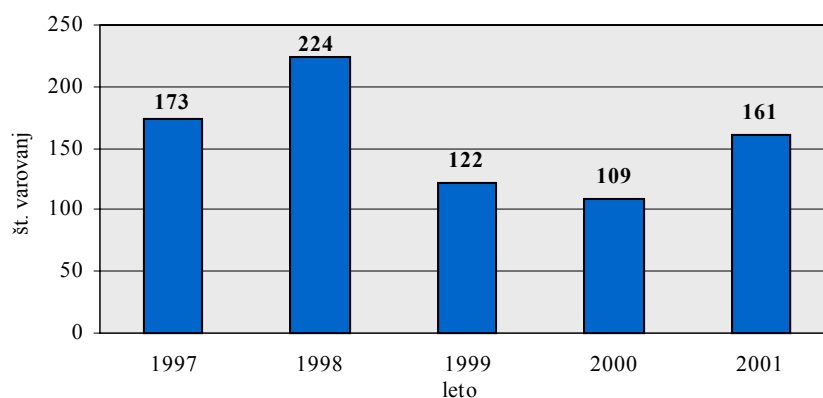
Z ukrepi fizičnega, preventivno-operativnega in tehničnega varovanja so bili varovani predsednik republike, sedanji in prejšnji predsednik vlade, sedanji in bivši predsednik državnega zbora, minister za zunanje zadeve, minister za obrambo in minister za notranje zadeve.

Poleg fizičnega varovanja dnevnih dejavnosti navedenih oseb je bilo v minulem letu opravljenih 331 (301) varovanj njihovih uradnih aktivnosti, od tega 231 (228) v domovini in 100 (73) v tujini.

Samo s preventivno-operativnimi ukrepi je policija varovala osebe, ki opravljajo funkcijo drugih ministrov v vladi, predsednika državnega sveta, predsednika ustavnega sodišča, predsednika vrhovnega sodišča, generalnega državnega tožilca, direktorja Sove ter zakonce oseb, ki opravljajo funkcijo predsednika republike in predsednika državnega zbora.

Opravljenih je bilo tudi 161 (109) varovanj tujih državnih predstavnikov in delegacij med njihovim obiskom v Sloveniji. Najzahtevnejša varovanja so bila izvedena v 20 (6) operativnih akcijah. Policisti so opravili tudi 31 (17) varovanj predaje poverilnih pisem tujih diplomatskih predstavnikov.

Varovanja tujih državnih predstavnikov v letih 1997 – 2001

Varovanje objektov in okolišev objektov

Policisti so v skladu z vladno uredbo varovali objekte, v katerih so sedeži državnih organov Republike Slovenije. Celodnevno fizično varovanje s policisti stražarji je potekalo pred objekti, v katerih so sedeži državnega zbora, uradov predsednika

republike in vlade ter ministrstva za notranje zadeve. V navedenih objektih je bilo opravljenih 1.021 (1.045) fizičnih varovanj v času sej, sprejemov, tiskovnih konferenc in podobnih dejavnosti.

Policisti so varovali tudi objekte, v katerih bivajo predsednik republike, predsednik vlade, predsednik državnega zbora, ministri za zunanje in notranje zadeve ter obrambo. Občasno so varovali objekte, ki se uporabljajo v protokolarne namene (grada Strmol in Brdo, vile Podrožnik, Bled in Tartini), pa tudi druge objekte, v katerih so se zadrževale varovane osebe.

Policija je zagotavljala varnost diplomatskih in konzularnih predstavništev na območju naše države. Vseh 30 objektov so varovale mobilne policijske patrulje, 8 objektov pa je bilo varovanih tudi tehnično. Dodatni ukrepi so bili izvedeni, kadar so pred veleposlaništvu potekali protestni shodi in druge manifestacije. Poleg veleposlaništev so policisti varovali tudi objekte, v katerih so potekali sprejemi ob državnih praznikih in drugih priložnostih. Zaradi ocene, da se je po terorističnem napadu na ZDA povečala stopnja ogroženosti njihovega veleposlaništva, je bilo uvedeno neposredno fizično varovanje sedeža diplomatsko-konzularnega predstavništva ZDA, rezidence veleposlanika ZDA in stanovanjskega objekta marincev. Z dodatnimi ukrepi varovanja objekta in okoliša, v katerem je sedež veleposlaništva ZDA, je bilo hkrati poskrbljeno tudi za varnost bližnjih sedežev državnih organov Republike Slovenije.

5.2 DRUGA VAROVANJA

Policisti so fizično varovali tudi sedež ministrstva za notranje zadeve oziroma policije in druge objekte policije, delavci policijskih uprav Ljubljana, Novo mesto in Celje pa so opravljali tudi varovanje pridržanih oseb v prostorih ministrstva za pravosodje.

Policisti so v sodelovanju z delavci uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost in nuklearne elektrarne Krško zagotavljali varnost prevozov jedrskega goriva. Poleg tega so na podlagi pogodbe z Banko Slovenije fizično varovali prevoze pošiljk denarnih vrednosti.

Zaradi prejetih groženj je bilo v 8 primerih uvedeno varovanje ogroženih policistov.

DRUGE DEJAVNOSTI

1 OPERATIVNO-KOMUNIKACIJSKA DEJAVNOST

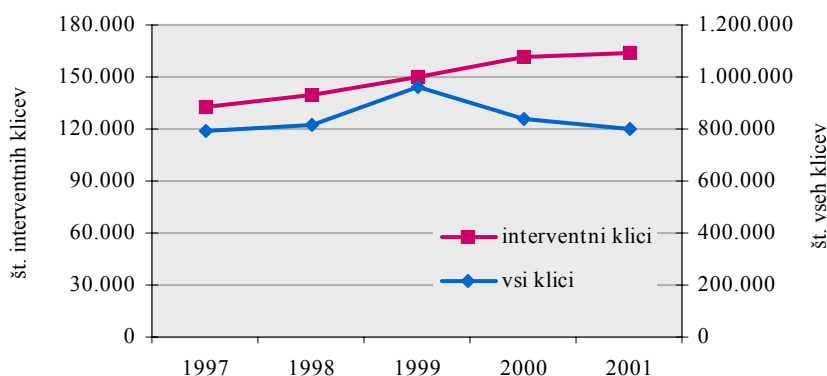
1.1 INTERVENTNA DEJAVNOST

Med najpomembnejšimi nalogami na tem področju je bila postavitve ISDN telefonskih central in enotnega dnevnika dogodkov v vseh operativno-komunikacijskih centrih policijskih uprav ter prenos podatkov iz podatkovnih baz v operativno-komunikacijski center generalne policijske uprave.

Interventni klici

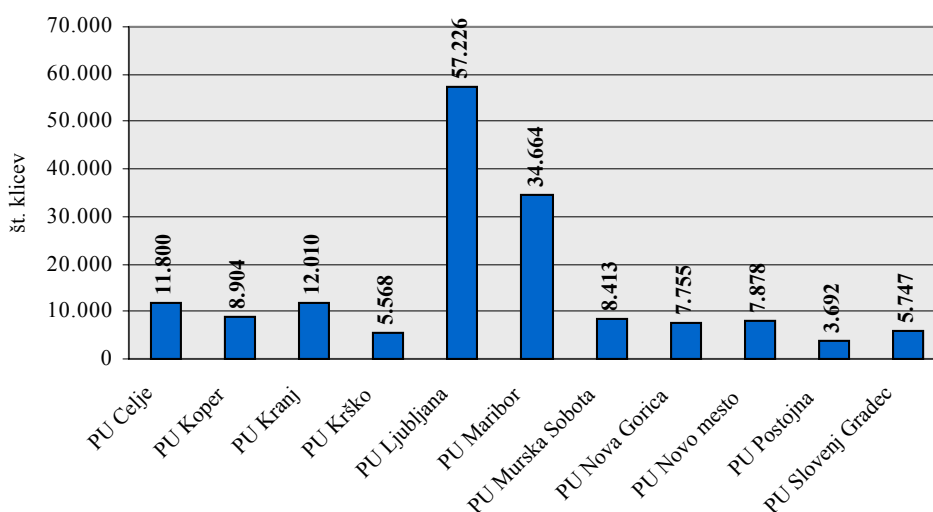
Policija je v letu 2001 sprejela 801.020 (840.990) klicev državljanov na interventno telefonsko številko 113 ali 4,8 % manj kot v prejšnjem letu. Med temi klici je bilo 163.657 (161.999) *interventnih klicev*, ki zahtevajo prihod policije na kraj dogodka, kar je 1,0 % več kot v letu prej. Interventni klici so predstavljali 20,4 % vseh klicev na telefonsko številko 113.

Vsi klici in interventni klici na telefonsko številko 113 v letih 1997 – 2001

Večletna primerjava števila klicev na telefonsko številko 113 kaže, da število interventnih klicev vseskozi rahlo narašča, število vseh klicev na to številko pa že dve leti zaporedoma upada. Upad vseh klicev je predvsem posledica uvedbe linije ISDN na številki 113 in vgradnje prednajatve »poklicali ste policijo 113, pogovor se snema«, saj se je zelo zmanjšalo število klicev po pomoti in provokacij.

Interventni klici po policijskih upravah so razvidni iz grafikona.

Interventni klici na telefonsko številko 113 po policijskih upravah v letu 2001

V letu 2001 so operativno-komunikacijski centri policijskih uprav začeli evidentirati *nujne interventne klice*, to so interventni klici, ki zahtevajo takojšnjo policijsko intervencijo. Nujnih interventnih klicev je bilo 7.638 ali 4,7 % vseh interventnih klicev.

Interventne napotitve in usmerjanje policistov

Na podlagi interventnih klicev je bilo na kraj dogodka napotenih 166.422 policijskih patrolj.

Povprečni reakcijski čas policijskih patrolj (čas od klica na telefonsko številko 113 do prihoda policistov na kraj interventnega dogodka, ki jih napoti operativno-komunikacijski center) je bil za nujne interventne dogodke 16 minut 20 sekund, za vse interventne dogodke pa 22 minut 47 sekund. Povprečni reakcijski časi policijskih patrolj posameznih policijskih uprav so razvidni iz tabele.

Povprečni reakcijski časi policijskih patrolj po policijskih upravah v letu 2001

Enota	Vsi interventni klici	Nujni interventni klici
PU Celje	16:29	12:51
PU Koper	17:05	12:04
PU Kranj	24:13	11:24
PU Krško	19:50	14:09
PU Ljubljana	24:43	15:05
PU Maribor	27:00	27:20
PU Murska Sobota	19:12	16:45
PU Nova Gorica	18:10	16:23
PU Novo mesto	23:01	12:24
PU Postojna	17:51	14:57
PU Slovenj Gradec	12:35	09:41
Skupaj	22:47	16:20

Ob storitvi ali neposredno po storitvi je bilo prijeto 595 (903) storilcev kaznivih dejanj ali prekrškov. Večina prijetoj je bila posledica 664 (736) blokad ožjega ali širšega območja kraja dogodka, od katerih so bile 204 uspešne.

V letu 2001 so zaradi sprožitve signalno-varnostnih naprav policijske patrulje izvedle 1.948 (1.618) blokad objektov. V več kot 90 % primerov je bilo ugotovljeno, da je prišlo do sprožitve zaradi napake na signalno-varnostni napravi, napačnega ravnanja zaposlenih v varovanih objektih ali pa vzroka ni bilo mogoče ugotoviti.

1.2 OBVEŠČANJE IN POROČANJE

Operativno obveščanje in poročanje

Na podlagi pravil o obveščanju in poročanju so operativno-komunikacijski centri obveščali policijske enote in njihove predstojnike ter glede na vrsto varnostnega dogodka tudi druge organe in organizacije.

Organi in organizacije, ki so jih obveščali operativno-komunikacijski centri policijskih uprav v letu 2001

	Preisk. sodniki	Državni tožilci	Center za obvešč.	Cestna podjetja	Vlečne službe	Drugo	Skupaj
PU Celje	2.557	2.568	554	622	408	16.898	23.607
PU Koper	905	1.170	49	30	86	2.321	4.561
PU Kranj	1.897	1.897	1.572	708	454	212	6.740
PU Krško	442	844	212	52	96	881	2.527
PU Ljubljana	4.544	4.676	1.335	813	1.886	14.252	27.506
PU Maribor	654	622	118	2.946	1.176	1.246	6.762
PU Murska Sobota	270	83	156	104	167	1.041	1.821
PU Nova Gorica	446	119	247	247	105	31	1.195
PU Novo mesto	895	137	305	64	223	971	2.595
PU Postojna	460	740	220	114	105	768	2.407
PU Slovenj Gradec	536	874	55	81	94	562	2.202
Skupaj	13.606	13.730	4.823	5.781	4.800	39.183	81.923

Policija je že peto leto, odkar poteka akcija *Skupaj proti kriminalu*, sprejemala klice na anonimni telefon 080-1200. V letu 2001 je sprejela 679 (533) klicev državljanov, ki so ji pomagali pri nadaljnjem odkrivanju kaznivih dejanj in njihovih storilcev. Najpogosteje so posredovali informacije o sumu preprodavanja in uživanja prepovedanih drog ter storitvi premoženjskih in gospodarskih deliktov.

Tiralična dejavnost, razpisi iskanj in razglasi

V letu 2001 se je dejavnost policije na področju iskanja oseb glede na predhodno leto nekoliko zmanjšala.

Tiralice, razpisi iskanj in razglasi v letih 2000 – 2001

Vrsta ukrepa	2000	2001
Tiralice	817	760
Iskanje s strani sodišč, zaradi izmikanja	666	646
Pred nastopom kazni	5	9
Pobegi iz zaporov	86	58
Pobegi gojencev iz PD Radeče	30	29
Mednarodne tiralice–razpisi po RS	30	18
Razpisi iskanj	856	671
Iskanje zaradi kaznivih dejanj	505	357
Pobegi mladoletnikov iz VZ	57	53
Pobegi otrok in mladoletnikov od doma	134	92
Pogrešane odrasle osebe	160	169
Razglasi	5	5
Skupaj	1.678	1.436

1.3 OPERATIVNO ŠTABNE AKCIJE IN VAJE

Varovanje srečanja predsednikov ZDA in Ruske Federacije

Dne 16. junija 2001 je Slovenija gostila srečanje predsednikov Združenih držav Amerike in Ruske federacije z delegacijama. Celotni program srečanja je potekal na območju policijske uprave Kranj. S srečanjem povezane dejavnosti policije so bile izvedene tudi na območjih drugih policijskih uprav, še posebej policijske uprave Ljubljana, kjer je bilo tiskovno središče, napovedane pa so bile demonstracije različnih nevladnih organizacij, med njimi tudi pripadnikov t. i. protiglobalističnih gibanj.

Priprave in izvedba varovanja srečanja ameriškega in ruskega predsednika so potekale v okviru akcije, ki se je začela 21. maja 2001. Generalni direktor policije je imenoval skupino za koordinacijo priprav za srečanje, ki so jo sestavljali predstavniki notranjih organizacijskih enot generalne policijske uprave ter policijskih uprav Kranj in Ljubljana, na območju katerih je potekalo varovanje. Naloga skupine je bila izdelava načrtov ukrepov za zagotovitev varnosti srečanja predsednikov in usklajevanje vseh dejavnosti policije za izvedbo priprav na srečanje. Skupina je pripravila program aktivnosti in ustanovila 13 delovnih podskupin, ki so izdelale načrte varovanja poti, objektov in okolice objektov, protibombnih pregledov, zvez, logistične in kadrovske pomoči, akreditacij idr.

V pripravljalni fazi akcije do 15. junija 2001, v kateri je sodelovalo 3.337 delavcev policije, so za zagotovitev varnosti srečanja predsednikov potekali številni pogovori in usklajevanja z varnostnima službama in veleposlaništvoma ZDA in Ruske federacije, s predstavniki ministrstva za zunanje zadeve, urada vlade za informiranje, uprave za civilno letalstvo, brniškega letališča, uprave za zaščito in reševanje, uprave za izvrševanje kazenskih sankcij, carinske uprave, kliničnega centra, družbe za avtoceste Republike Slovenije, cestnih podjetij, inšpekcijskih služb idr. Opravljeni so bili postopki nabave ali najema potrebnih materialno-tehničnih sredstev in opreme, zagotovljeni nastanitveni prostori in prehrana policistov iz drugih policijskih uprav, ki so bili dodeljeni v pomoč policijskim upravam Kranj in Ljubljana, vzpostavljene ustrezne telekomunikacijske povezave, opravljeni protibombni pregledi, pripravljene

akreditacijske priponke in obvestila za javnost o spremenjenem prometnem režimu itd. Policijske uprave so izvajale temeljito mejno kontrolo, poostrene nadzore na območju državne meje, varnostne akcije in druge varnostne ukrepe. V noči s 14. na 15. junija 2001 pa je bila izvedena tudi generalna vaja.

Dne 15. junija 2001 se je začela izvedbena faza akcije, v kateri je sodelovalo 3.309 delavcev policije. Ustanovljen je bil operativni štab generalne policijske uprave, ki je deloval do konca akcije. Njegove naloge so bile: spremljanje varnostnih razmer v Sloveniji, ocenjevanje ogroženosti predsednika ZDA in predsednika Ruske federacije ter samega srečanja, skrb za izvedbo načrtov varovanja, usklajevanje vseh dejavnosti policije za zagotovitev varnosti obeh predsednikov in nemoten potek srečanja, usklajevanje dejavnosti policije z državnim protokolom in drugimi ustanovami, ki so sodelovale pri izvedbi srečanja, ter izvajanje drugih nalog, ki jih določajo pravila o delovanju operativnih štabov policije.

Istega dne je bil ustanovljen tudi operativni štab policijske uprave Kranj, operativni štab policijske uprave Ljubljana, ki je bil ustanovljen prejšnji dan, pa je začel delovati v širši sestavi. V skladu s pripravljenimi načrti in ukrepi, ki so jih odredili operativni štabi, so bile opravljene vse potrebne naloge za zagotovitev varnega in nemotenega poteka srečanja.

Pri varovanju srečanja predsednikov ZDA in Ruske federacije v Sloveniji je policija izvajala najvišjo stopnjo varnostnih ukrepov. Priprave, ki so potekale manj kot mesec dni, so bile kakovostno opravljene, zato pri izvedbi varovanja ni bilo večjih težav. K temu so pripomogle tudi izkušnje policije z načrtovanjem in izvajanjem podobnih varovanj v prejšnjih letih ter usposobljenost in motiviranost delavcev policije za izvedbo nalog. Opravljeno delo so zelo dobro ocenili tako domači kot tuji gostje in opazovalci. Varovanje je pokazalo, da varnostni standardi ne odstopajo od zahtevnih standardov ameriških in ruskih varnostnih organov. Tudi sodelovanje z njimi je potekalo na visoki profesionalni ravni.

Štabno-taktična vaja policijskih enot

V letu 2001 je bila izvedena dvodnevna štabno-taktična vaja policijskih enot. Prvi, štabni, del vaje je potekal 20. septembra 2001. V vaji so sodelovali operativni štab generalne policijske uprave in vsi operativni štabi policijskih uprav. Namen tega dela vaje je bil celovito preveriti vlogo in naloge operativnih štabov ter navidezno vodenje akcije na terenu. Drugi, dvostransko taktični, del vaje je potekal 18. oktobra 2001 na podlagi enakega scenarija kot prvi del vaje. V vaji so, poleg operativnih štabov generalne policijske uprave in policijskih uprav Celje, Kranj in Maribor, sodelovale tudi enote na terenu.

Namen vaje je bilo usposabljanje stalnih članov operativnih štabov ter preverjanje njihove usposobljenosti za vodenje v skupnih akcijah, organiziranosti in delovanja operativnih štabov, organiziranosti različnih policijskih enot in sodelovanja med njimi, vodenja akcije na terenu, usposobljenosti poveljstva in policistov enot na sklic, zagotavljanja varnosti policistov, njihove preskrbe in zdravstvenega varstva, opremljenosti policistov za opravljanje zahtevnejših nalog in delovanja sistema zvez med policijskimi enotami na terenu. Za spremljanje izvajanja nalog v vaji so bili določeni opazovalci.

2 KRIMINALISTIČNOTEHNIČNA IN FORENZIČNA DEJAVNOST

V letu 2001 je bilo strokovno delo na tem področju poleg redne dejavnosti namenjeno tudi razvoju novih forenzičnih preiskovalnih metod in instrumentalnih tehnik ter skrbi za pravočasno posodabljanje in vzdrževanje opreme forenzičnih laboratorijev. Pripravljena in dopolnjena so bila strokovna navodila za različna kriminalističnotehnična opravila pri ogledu krajev kaznivih dejanj in drugih varnostnih dogodkov, modificirana je bila evidenca DNK profilov storilcev kaznivih dejanj, delovati je začel računalniški sistem za identifikacijo prstnih odtisov idr.

Kriminalističnotehnična dejavnost

Kriminalistični tehniki so sodelovali pri 4.801 (5.312) ogledih krajev kaznivih dejanj in drugih varnostnih dogodkov ali pri 9,6 % manj kot leto prej. Pri 36,3 % (37,0 %) primerov se je izkazalo, da ne obstajajo razlogi za sum kaznivega dejanja. Kriminalistični tehniki so podali 1.171 (1.160) strokovnih mnenj. Poleg tega so skupaj s policisti daktiloskopirali 4.067 (3.617) osumljencev, na podlagi prstnih sledi identificirali 320 (404) storilcev kaznivih dejanj in nastavili 110 (192) pasti za domače tatove. Kakovost ogledov krajev kaznivih dejanj se je izboljšala zaradi upoštevanja navodil in izvedenega usposabljanja kriminalističnih tehnikov in policistov na lokalni ravni.

Forenzična dejavnost

Leta 2001 je bilo v laboratorijih centra za kriminalističnotehnične preiskave prejetih 3.294 (3.210) zaprosil za preiskavo in strokovno mnenje ali 2,6 % več kot v letu prej, na kar je vplivalo predvsem povečanje števila preiskav vzorcev prepovedanih drog (s 638 na 995). Zmanjšalo se je število zaprosil za preverjanje identitete (z 835 na 794). Na podlagi sodnih odredb za podajo izvedenskega ali strokovnega mnenja je bilo opravljenih 176 preiskav, v 38 (25) primerih pa so bili strokovnjaki vabljeni na sodišče.

*Laboratorijske preiskave centra za kriminalističnotehnične preiskave
v letih 2000 – 2001*

Področje	2000	2001
Fizika	605	537
Kemija	857	1.186
Biologija	897	877
Dokumenti	653	526
Daktiloskopija–preiskave sledi	198	168
Skupaj	3.210	3.294

Od 37 zaprosil za poligrafske preiskave jih je bilo opravljenih 16. V večini primerov je bila poligrafska metoda uporabljena za izločitev oseb iz kroga osumljencev kaznivih dejanj. Strokovnjaki za poligrafske preiskave so opravili tudi 10 pogovorov, ko uporaba poligrafske metode ni bila indicirana ali mogoča.

V letu 2001 je bil uveden nov način preiskovalne podpore policijskemu delu – izdelovanje računalniško sestavljenih slik iskanih neznanih oseb (t. i. fotoroboti). Izdelanih je bilo 13 slik za pomoč pri iskanju neznanih roparjev, na podlagi katerih je bilo uspešno razrešenih 7 primerov.

Opravljenih je bilo 33 (55) pregledov računalniške opreme, pri čemer so bili zaseženi podatki in na podlagi njihove analize pripravljena strokovna mnenja. Pregledi računalniške opreme so bili opravljeni v okviru preiskav kaznivih dejanj ponarejanja denarja (5), ponarejanja listin (5), neupravičene proizvodnje in prometa z mamili (3), tatvin (3), jemanja podkupnine (3) idr.

3 ANALITSKA DEJAVNOST

Analize primerov varnostnih dogodkov ali varnostnih razmer na posameznih področjih ali območjih

Izdelani so bili pregledi uporabe pirotehničnih izdelkov med božično-novoletnimi prazniki 2000/2001 in uporabe pirotehničnih izdelkov v letih 1992 – 2000, periodični pregledi različnih kršitev in ukrepov v zvezi z nedovoljenim prehajanjem državne meje in organiziranim tihotapljenjem ljudi, odkrivanjem ponarejenih listin in zagotavljanjem varnosti cestnega prometa.

Analizirane so bile pisne grožnje in žalitve varovanih oseb ter institucij, anonimne in psevdonimne pisne grožnje ter žalitve, naslovljene na predsednika Republike Slovenije, in vzroki sprožitve signalno-varnostnih naprav v varovanih objektih.

Analize dela policije na posameznih področjih ali območjih

Opravljene so bile analize dela policijskih enot na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa, ukrepov ob poostrenih nadzorih, v skupnost usmerjenega policijskega dela, rezultatov ankete o delu vodij policijskih okolišev in analize dejavnosti policije med turistično sezono v preteklih letih.

Mesečno so bili pripravljani pregledi reakcijskih časov policijskih patrolj na območjih policijskih uprav, vsake tri mesece pa za celotno Slovenijo. Analizirani so bili klici na anonimni telefon in postopki operativno-komunikacijskih centrov policijskih uprav.

Izdelani sta bili analizi podatkov o vzrokih pritožb od leta 1997 do prvega polletja 2001 ter razlogov za upad vloženih pritožb in porasta pritožb, za katere se postopek ustavi.

Kriminalitetne analize

Kriminalistični analitiki so sodelovali pri pomembnejših operativnih zadevah, zlasti na področju organizirane in splošne kriminalitete. Operativne analize so se nanašale na preiskovanje organiziranega tihotapljenja ljudi, nerazrešene umore, povojne zunajsodne poboje in preprečevanje terorizma. Rezultati analiz so bili posredovani tudi skupini državnih tožilcev za posebne naloge, ki je dala več pobud za analitično

podporo pri vodenju predkazenskega postopka. V dveh primerih so bili z analizo ugotovljeni domnevni storilci kaznivih dejanj, v drugih primerih pa so analitične ugotovitve pripomogle k uspešnemu zaključku kriminalističnih preiskav.

Druge analize

Pripravljen je bil pregled definicij organiziranega kriminala in korupcije kot podlage za pripravo enotne definicije za statistično spremljanje teh pojavov na nacionalni ravni.

Izvedena je bila anketa med policisti v okviru raziskave o varovanju človekovih pravic v policiji.

Opravljen je bila analiza podatkov o delu ter sistemizaciji in zasedbi delovnih mest v policijskih enotah, ki naj bi pokazala primernost sistemizacije administrativnega kadra in obremenjenost izvajalcev operativnih nalog z administrativnimi opravili. Analiza obremenjenosti policijskih oddelkov je bila namenjena ugotavljanju primernosti predlogov za preoblikovanje policijskih oddelkov v policijske postaje. Opravljen je bila analiza evidentiranja preventivnega dela, na podlagi katere naj bi izboljšali sistem evidentiranja. Analizirana so bila tudi administrativna opravila policistov na mejnih prehodih.

Analiza in zdravstvena ocena delovnih mest je bila opravljena na osmih tipičnih delovnih mestih na policijski postaji s splošnim delovnim področjem, postaji konjeniške policije, postaji vodnikov službenih psov in oddelku za šolanje policijskih psov policijske akademije.

Pripravljene so bile tudi analize prispevkov o policiji v medijih z ocenami in predlogi za delo policije na področju odnosov z javnostmi. Poleg tega je bilo narejenih več tematskih analiz medijskih prispevkov. Načrtovana raziskava javnega mnenja o policiji sicer ni bila izvedena, vendar so bila nekatera aktualna vprašanja o policijskem delovanju vključena v mesečne ankete Politbarometer, ki jih izvaja fakulteta za družbene vede. Pripravljene so bile tudi tri ankete za spremljanje javnega mnenja na spletnih straneh policije.

4 NADZORNA DEJAVNOST

Delo na področju nadzorov je bilo usmerjeno v uveljavitev pravil za izvajanje nadzora v policiji, katerih namen je med drugim zmanjšati število nadzorov in povečati njihovo kakovost v vseh fazah: od načrtovanja, ki mora postati bistveno bolj vsebinsko, do dokumentiranja načina izvedbe nadzorov in poročanja. V ta namen je bil na podlagi analize opravljenih nadzorov sklican strokovni posvet za nosilce nadzorne dejavnosti iz generalne policijske uprave in policijskih uprav, na katerem so dobili usmeritve za nadaljnje delo. Strokovne posvete so organizirale tudi posamezne policijske uprave.

V letu 2001 je bilo opravljenih 24 splošnih nadzorov. Generalna policijska uprava je izvedla dva splošna nadzora nad delom policijskih uprav, policijske uprave pa so

izvedle skupaj 22 nadzorov nad delom policijskih postaj na svojem območju. V 255 strokovnih nadzorih, od katerih so jih 23 izvedle notranje organizacijske enote generalne policijske uprave, je bilo nadziranih 98 policijskih postaj in oddelkov, štiri notranje organizacijske enote policijske uprave in tri notranje organizacijske enote generalne policijske uprave. Poleg splošnih in strokovnih nadzorov je bilo opravljenih še 59 ponovnih nadzorov v 53 policijskih enotah na lokalni ravni in eni notranji organizacijski enoti policijske uprave.

Za nadzor pooblašteni delavci so s strokovnimi nadzori najpogosteje preverjali stanje na področju finančno-materialnega poslovanja (61), izvajanja pooblastil (50), odkrivanja in preiskovanja kriminalitete (36), zagotavljanja varnosti državne meje (26), vzdrževanja javnega reda in zagotavljanja splošne varnosti ljudi in premoženja (21), kriminalistične tehnike (21), zagotavljanja varnosti cestnega prometa (20) ter nadzora nad izvajanjem predpisov o tujcih in nedovoljenimi migracijami (17). S ponovnimi nadzori pa so preverjali odpravljanje napak in pomanjkljivosti, ugotovljenih predvsem pri izvajanju strokovnih nadzorov. Ponovni nadzori so bili opravljeni večinoma na področju izvajanja pooblastil in finančno-materialnega poslovanja.

Na podlagi ugotovitev iz prejšnjih let in pritožb o nekorektnem odnosu policistov do potnikov na mejnih prehodih je bil izveden tudi neposredni nadzor nad delom policistov na vseh cestnih mejnih prehodih. Namen nadzora je bilo preverjanje izvajanja strategije dela policije na državni meji, obsega mejne kontrole in odnosa policistov do potnikov.

5 SPREMLJANJE IZVAJANJA POLICIJSKIH POOBLASTIL Z VIDIKA VAROVANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC IN SVOBOŠČIN

Namen spremljanja uporabe prisilnih sredstev in drugih pooblastil je bilo ugotavljanje zakonitosti in strokovnosti uporabe ter odpravljanje nepravilnosti pri delu.

V letu 2001 je bila posebna pozornost namenjena zagotavljanju ustreznih prostorov za pridržanje. Policisti so pri uporabi policijskih pooblastil spoštovali načeli postopnosti in sorazmernosti, saj so v več kot 97,4 % primerov obvladovali kršitelje z najmilejšimi prisilnimi sredstvi – s sredstvi za vklepanje in vezanje ter fizično silo. Manj je bilo tudi negativnih posledic uporabe prisilnih sredstev (manj poškodb in utemeljenih pritožb).

Pridržanja

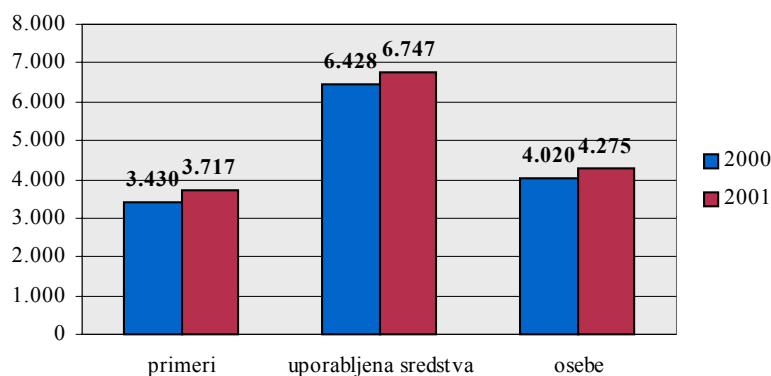
V letu 2001 je bilo pridržanih 15.342 oseb. Zaradi kaznivih dejanj je bilo pridržanih 2.478 oseb, za preprečitev nadaljevanja prekrškov ali drugih razlogov pa 12.864 oseb.

Pridržane osebe v letu 2001

Čas pridržanja	2001
do 24 ur (43/1 ZPol)	99
do 48 ur (43/2 ZPol)	2.369
do 12 ur (108/2 ZP)	2.893
do 24 ur (109/2 ZP)	7.503
do 6 ur (157/2 ZKP)	1.031
do 48 ur (157/2 ZKP)	1.447

Uporaba prisilnih sredstev

V letu 2001 so policisti v 3.717 (3.430) primerih zoper 4.275 (4.020) oseb uporabili 6.747 (6.428) različnih prisilnih sredstev.

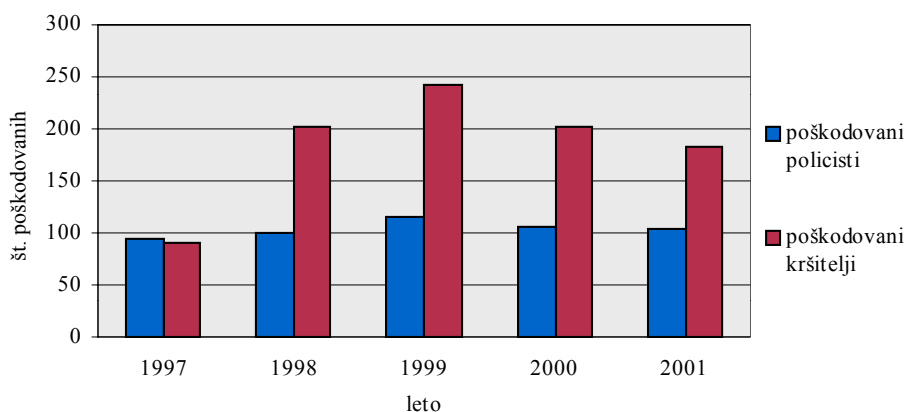
Uporaba prisilnih sredstev v letih 2000 – 2001

Največkrat je bila uporabljena fizična sila – 2.778-krat (2.894-krat) in sredstva za vklepanje – 3.792-krat (3.244-krat). Najhujše prisilno sredstvo, strelno orožje, je bilo uporabljeno le kot opozorilni strel – 9-krat (6-krat). Uporabe strelnega orožja proti osebam v letu 2001 ni bilo (v letu 2000 3-krat).

Prisilna sredstva so bila največkrat (v 1.994 primerih) uporabljena pri vzpostavljanju javnega reda, v 630 primerih so bila uporabljena pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa, v 655 primerih pri preiskovanju kaznivih dejanj, v 263 primerih pri spremljanju oseb in v 166 primerih pri varovanju državne meje.

Zaradi uporabe prisilnih sredstev in napadov na policiste je bilo poškodovanih 183 oseb in 104 policisti. Skupno število poškodovanih se je v primerjavi z lanskim letom zmanjšalo za 6,5 %.

Poškodovani policisti in kršitelji v letih 1997 – 2001

6 REŠEVANJE PRITOŽB

Po sprejetju novega navodila o reševanju pritožb konec leta 2000 je bila posebna skrb namenjena zakonitemu in strokovnemu delu pritožbenih senatov, seznanjanju policijskih enot z ugotovitvami iz pritožbenih postopkov in tekočemu obveščanju pritožnikov o ugotovitvah in sprejetih ukrepih, tudi takrat, ko pritožba ni izpolnjevala pogojev za reševanje po 28. členu zakona o policiji in navodila za reševanje pritožb, pač pa je bila podlaga za ugotavljanje disciplinske odgovornosti ali kršitev kodeksa policijske etike.

Obravnavanje pritožb na senatu, katerega člani so tudi predstavniki javnosti in policijskega sindikata, je zagotavljalo nepristransko odločanje v postopku reševanja. Pritožniki so brez težav uveljavljali svojo pravico do pritožbe, hkrati pa je policija dobila povratno informacijo o strokovnosti in kvaliteti dela policistov. Ugotovitve iz pritožbenih postopkov so bile uporabljene za odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri izvajanju policijskih nalog.

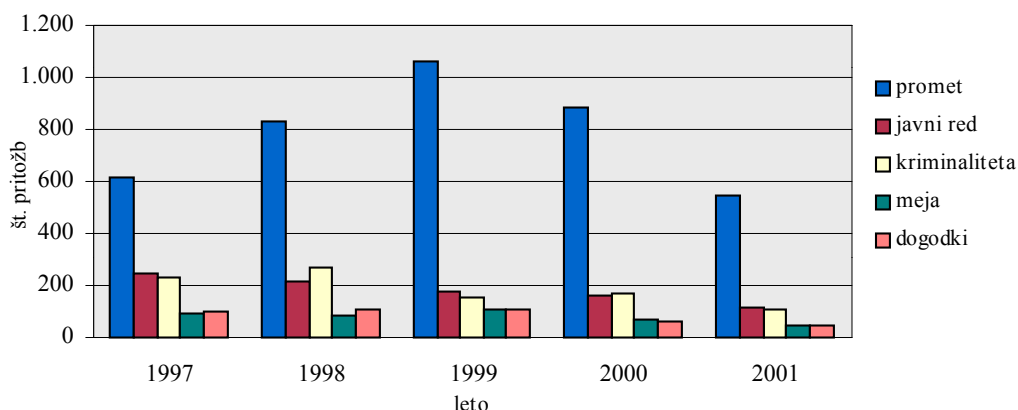
V letu 2001 je bilo zoper policiste vloženih 1.240 (1.552) pritožb ali 20,1 % manj kot v letu 2000. Obravnavanih je bilo 1.144 pritožb, 96 pritožb iz decembra 2001 pa je ostalo še v reševanju. Za 273 pritožb je bil postopek ustavljen, ker niso bili izpolnjeni pogoji, ki so določeni v zakonu o policiji in navodilu za reševanje pritožb, 6 pritožb pa je bilo odstopljenih v reševanje drugim državnim organom. Rešenih je bilo 865 pritožb, od tega jih je 117 (13,5 %) utemeljenih. Odstotek utemeljenih pritožb se je v primerjavi z letom 2000 zmanjšal za 1,4 odstotne točke.

Pritožbe v letih 2000 – 2001

	2000	2001
Vložene pritožbe	1.552	1.240
Odstopljene pritožbe drugim organom	12	6
Pritožbe, za katere je bil ustavljen postopek	135	273
Nerešene pritožbe	56	96
Rešene pritožbe:	1.349	865
Neutemeljene	1.148	748
Utemeljene	201	117

Pregled pritožb po področjih dela je razviden iz grafikona.

Pritožbe po področjih dela v letih 1997 – 2001

Največje število rešenih pritožb se je nanašalo na delo policistov pri zagotavljanju varnosti v cestnem prometu. Od 545 (885) pritožb je bilo utemeljenih 66 (129) ali 12,1 (14,6)%. Te pritožbe so predstavljale več kot polovico vseh rešenih pritožb, saj je bilo na tem področju izvedenih največ ukrepov.

Najpogostejša vzroka pritožb sta bila izrečena denarna kazen na kraju prekrška in odreditev preizkusa alkoholiziranosti.

V primeru utemeljenih pritožb so bila policistom največkrat (94-krat) izrečena opozorila, v 69 primerih je bilo poslano poročilo okrožnemu državnemu tožilcu, zoper 12 policistov je bil uveden disciplinski postopek, s 44 policisti je bil opravljen pogovor, v 7 primerih pa je bila vložena kazenska ovadba.

7 NOTRANJE PREISKAVE

Nadzori so pokazali, da so inšpektorji za notranjo zaščito dosledno ravnali v skladu z zakonom o kazenskem postopku, kadar je šlo za sum, da je policist storil kaznivo dejanje. Poseben poudarek je bil na odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj zoper človekove pravice in svoboščine ter kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost in javna pooblastila.

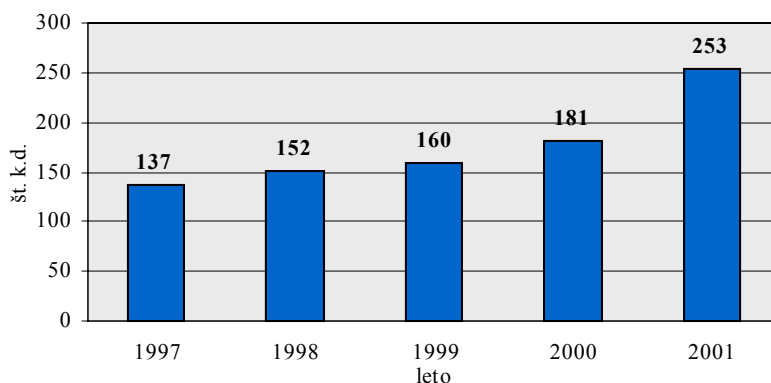
V letu 2001 je bilo obravnavanih 253 (181) kaznivih dejanj, katerih so bili osumljeni policisti, ali 39,8 % več kot leto prej. Večje število obravnavanih kaznivih dejanj je bilo posledica povečanega števila ovadb zoper policiste, ki so jih vložili državljani, dobrega sodelovanja med policijskimi enotami in z okrožnimi državnimi tožilstvi.

Število kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost in javna pooblastila se je povečalo z 92 v letu 2000 na 164 v letu 2001. Obravnavanih je bilo 96 (47) kaznivih dejanj kršitve človeškega dostojanstva z zlorabo uradnega položaja ali uradnih pravic, 29 (25) kaznivih dejanj zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic idr.

Število kaznivih dejanj zoper človekove pravice in svoboščine se je povečalo s 30 na 41 dejanj. Obravnavanih je bilo 18 (7) kaznivih dejanj zlorabe osebnih podatkov, 6 (6) kaznivih dejanj protipravnega odvzema prostosti, 12 (6) kaznivih dejanj ogrožanja varnosti idr.

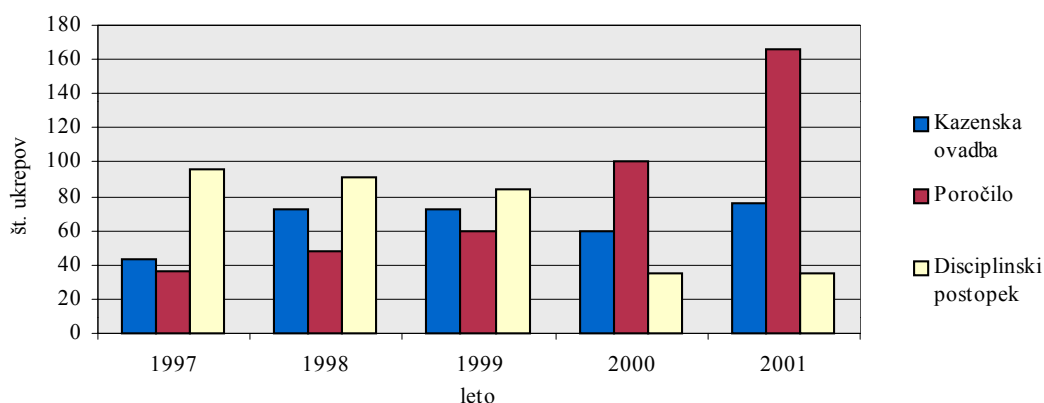
Število kaznivih dejanj zoper pravni promet se zmanjšalo z 8 na 2, število kaznivih dejanj zoper javni red in mir pa z 8 na 5.

Kazniva dejanja, katerih storitve so bili osumljeni policisti v letih 1997 – 2001

V letu 2001 je bilo zoper 72 (50) policistov vloženih 76 (60) kazenskih ovadb, vključno s poročili po šestem odstavku 148. člena zakona o kazenskem postopku, in 166 (100) poročil po sedmem odstavku 148. člena zakona o kazenskem postopku. Uvedenih je bilo 35 (35) disciplinskih postopkov.

Ukrepi v zvezi s kaznivimi dejanji v letih 1997 – 2001

Disciplinski ukrepi v letih 1997 – 2001

	1997	1998	1999	2000	2001
Javni opomin	2	6	7	1	1
Denarna kazen – pogojno	2	1	0	0	0
Denarna kazen	2	1	1	5	1
Prenehanje delovnega razmerja – pogojno	44	41	27	20	5
Prenehanje delovnega razmerja	18	7	10	3	6
Skupaj	68	56	45	29	13

8 INFORMACIJSKA IN TELEKOMUNIKACIJSKA DEJAVNOST

Osrednja pozornost na področju **informatike** je bila namenjena izgradnji informacijske infrastrukture, potrebne za uskladitev načina dela slovenske policije s t. i. schengenskimi standardi. Na vseh predvidenih lokacijah na meji s Hrvaško so bila zgrajena lokalna računalniška omrežja. Izdelana je bila nova transakcija za mejno kontrolo, ki zagotavlja preprost in hiter dostop do podatkov, uporabo čitalca za optično zajemanje in preverjanje podatkov. Ta oprema je bila pilotsko instalirana na mednarodnem mejnem prehodu Metlika, nato pa postopno še na drugih mednarodnih mejnih prehodih na tej meji. Konec leta 2001 je bil uveden sistem za avtomatsko identifikacijo prstnih odtisov. Pripravljeni so bili tudi predlogi rešitev sinhronizacije našega s schengenskim informacijskim sistemom ter informacijske podpore Sirene in Vision.

V okviru posodabljanja informacijske infrastrukture je bila dokončana izgradnja lokalnih računalniških omrežij v nekaterih policijskih upravah, nadgrajena je bila tračna knjižnica centralnega računalniškega sistema idr. Prenovljene so bile spletne strani policije, za vzpostavitev nove elektronske pošte policije pa so bile pripravljene in preizkušene rešitve, ki bodo poenostavile izmenjavo sporočil, integrirale elektronsko pošto v sodobno informacijsko okolje in ji zagotovile ustrezno podporo ter razvoj pri proizvajalcih programske opreme.

Med pomembnejšimi nalogami na področju **telekomunikacij, sistemov tehničnega varovanja in elektronske opreme** so bile izboljšave obstoječih analognih radijskih sistemov in nadaljevanje priprav na uvedbo sodobnih digitalnih radijskih sistemov, predvsem uvedbe omrežja Astro na območju policijske uprave Koper. Klicni centri vseh operativno-komunikacijskih centrov policijskih uprav so bili posodobljeni s tehnologijo ISDN in CTI. Potekala je tudi nadaljnja izgradnja pristopnega omrežja, predvsem na lokacijah ob meji s Hrvaško, in nadgradnja upravljaljskega sistema HP Open View. Na področju elektronskih naprav in opreme je bil poudarek na prilagajanju novo sprejetemu pravilniku o snemanju komunikacij in beleženju sporočil elektronske pošte in uporabe podatkov v informacijskem in telekomunikacijskem sistemu policije.

Na področju **zaščite podatkov** je potekala obsežna normativna dejavnost. Sistem rezervne elektronske pošte je bil prilagojen za uporabo preko telefonov GSM. Za novo elektronsko pošto policije je bil razvit ustrezen kriptozasčitni modul z elektronskim podpisom. Varnostna pregrada na priključku informacijskega in telekomunikacijskega sistema policije na internet je bila dopolnjena z novimi varnostnimi postopki proti vdorom in vnosom virusov. Razvite so bile tudi nove metode za protiprisluškovalne preglede in zaščito prostorov, kjer se obravnava zaupna gradiva.

9 KADROVSKE ZADEVE

V letu 2001 je bila sprejeta kadrovska projekcija zaposlovanja in usposabljanja policistov do leta 2005, in sicer predvsem zaradi vzpostavitve učinkovitega nadzora

državne meje v skladu s schengenskimi standardi. Letni načrt zaposlovanja je bil prilagojen zapisanim kriterijem, na podlagi katerih je bilo sredi leta zaposlenih in razporejenih okoli 100 diplomantov srednje policijske šole, konec leta pa še prek 400 kandidatov za policiste.

Pripravljenih je bilo več pravilnikov o spremembah in dopolnitvah notranje organizacije in sistemizacije delovnih mest, ki zaradi ukrepov začasnega financiranja in restriktivnega pristopa vlade niso bili sprejeti. Izjema je bil pravilnik, ki je določil povečanje števila sistemiziranih delovnih mest na postaji mejne policije Hodoš (odprtje mednarodnega železniškega prometa) ter uvedbo obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Sprejet je bil tudi pravilnik, ki je v skladu s spremembami in dopolnitvami uredbe o količnikih za določitev osnovne plače in dodatkih zaposlenim v službah vlade Republike Slovenije in v upravnih organih, določil dodatek za nevarnost ter dodatek za delo s tujci.

Kadrovanje, gibanje in struktura kadrov

V policiji je bilo zadnji dan leta 2001 sistemiziranih 8.907 delovnih mest, zasedenih pa 8.874 delovnih mest ali 99,6 %.

V policiji je bilo zaposlenih 5.889 uniformiranih policistov, med njimi 774 policistov – pripravnikov in kandidatov za policiste, zato so bila delovna mesta uniformiranih policistov zasedena 100,9 %. Na delovnih mestih neuniformiranih policistov je bilo zaposlenih 1.470 ali 91,8 % glede na sistemizacijo. Na delovnih mestih brez statusa policista je bilo zaposlenih 1.515 ali 103,2 % glede na sistemizacijo, presežek pa je posledica nadomeščanja delavcev, ki so bili dalj časa odsotni zaradi bolezni, porodniškega dopusta ter zaradi zaposlovanja štipendistov ministrstva za notranje zadeve, ki bodo pozneje razporejeni na delovna mesta s statusom policista.

Sistemizacija in zasedba delovnih mest po statusu v letu 2001

Organizacijska enota	Št. del. mest uniform. policista	Št. del. mest neuniform. policista	Št. del. mest brez statusa policista	Skupaj	Delež zasedenih del mest (v %)
GPU	Št. sistem. del. mest	747	631	529	85,0
	Št. zasedenih del. mest	567	551	503	
Policijske uprave	Št. sistem. del. mest	5.091	970	939	103,6
	Št. zasedenih del. mest	5.322	919	1.012	
Skupaj	Št. sistem. del. mest	5.838	1.601	1.468	99,6
	Št. zasedenih del. mest	5.889	1.470	1.515	
Delež zasedenih del. mest (v %)	100,9	91,8	103,2	99,6	

V letu 2001 je bilo obravnavanih 5.011 vlog za zaposlitev v policiji, od tega jih je 2.166 prispelo v zvezi z objavo prostih delovnih mest za kandidate in kandidatke za policista. Delovno razmerje je bilo do konca leta sklenjeno s 699 delavci.

Policija je v letu 2001 zaposlila največ (575) uniformiranih policistov s srednjo strokovno izobrazbo, v glavnem kandidate in kandidatke za policiste ter diplomante srednje policijske šole, nekaj pa je bilo tudi ponovnih zaposlitev. Drugi delavci pa so

bili zaposleni zaradi nadomeščanja razrešenih delavcev in možnosti opravljanja pripravništva, če so bili štipendisti ministrstva za notranje zadeve.

Delovno razmerje je prenehalo 214 delavcem policije. Od tega je 70 delavcev sporazumno prenehalo delovno razmerje, 52 je bilo zaposlenih za določen čas, starostno se je upokojilo 32 delavcev, predčasno pa 11.

Stopnja fluktuacije je v letu 2001 znašala 2,4 %, kar je za dober odstotek več kot v letu 2000, a še vedno precej manj kot v letih 1999 in 1998, ko je bila precej višja zaradi številnih predčasnih upokojitev.

V letu 2001 je bilo 538 delavcev premeščenih v drugo notranjo organizacijsko enoto generalne policijske uprave, policijsko upravo ali policijsko postajo, na delovno mesto znotraj iste policijske enote pa je bilo razporejenih 5.197 delavcev. Zaradi sprememb zakonodaje je bilo število napredovanj precej višje kot v letu 2000. V letu 2001 je napredovalo 2.257 delavcev, od tega so spremembe pravilnika omogočile napredovanje 1.449 delavcem.

Policija je sklepala pogodbe o delu za opravljanje najnujnejših del, brez katerih bi bil moten delovni proces. V letu 2001 je bilo sklenjenih 98 pogodb o delu. Z delavci policije in zunanji sodelavci so bile sklenjene tudi 304 avtorske pogodbe.

V letu 2001 je štipendijo za šolanje na univerzah in visokih šolah prejemale 53 štipendistov, za šolanje na srednjih šolah pa 7. Na podlagi razpisa dvajsetih kadrovskih štipendij je bilo sprejetih v štipendijsko razmerje 12 štipendistov, dodeljena pa je bila tudi ena socialna štipendija.

Disciplinski postopki in ukrepi

V letu 2001 so pooblaščenca za vodenje disciplinskega postopka rešili 55 nerešenih zadev na prvi stopnji in 5 nerešenih zadev na drugi stopnji iz preteklega leta.

Uvedenih je bilo 173 disciplinskih postopkov, od katerih je bilo na prvi stopnji končanih 133. Z odločbo na prvi stopnji je bilo izrečenih 38 javnih opominov, 27 denarnih kazni in 51 ukrepov prenehanja delovnih razmerij, od tega so jih 39 pogojno odložili. Ustavljenih je bilo 46 disciplinskih postopkov.

Disciplinska komisija policije je v letu 2001 prejela v reševanje 57 zadev zoper 65 delavcev in 5 zadev zoper 7 delavcev iz leta 2000. Zoper 12 odločitev disciplinske komisije policije so delavci vložili tožbe pred delovnim sodiščem.

Zdravstveno varstvo in varstvo pri delu

Policija je opravljala tudi naloge s področja preventivnega zdravstvenega varstva delavcev, vključno s psihološko in socialno dejavnostjo, zdravstvenega varstva v mreži javne zdravstvene službe za dijake srednje policijske šole ter varnosti pri delu, varstva pred ionizirajočim sevanjem in varstva pred požarom.

V letu 2001 je bilo opravljenih 3.683 preventivnih zdravstvenih pregledov, od tega 1.309 predhodnih in 2.374 obdobjnih zdravstvenih pregledov.

V skladu z letnim programom cepljenja delavcev, ki so bili še posebej izpostavljeni nevarnosti okužbe z nalezljivimi boleznimi pri delu, in epidemiološko situacijo v zvezi z ilegalnimi prebežniki je bilo cepljenih 1.620 oseb proti klopnemu meningoencefalitisu, 668 oseb proti hepatitisu B, 274 oseb proti hepatitisu A, 39 oseb proti steklini, 119 dijakov srednje policijske šole proti tetanusu in 41 policistov, napotenih v mednarodne mirovne operacije proti različnim nalezljivim boleznim.

V okviru predhodnih zdravstvenih pregledov je bilo opravljenih 1.222 psiholoških pregledov, v okviru obdobjih 85 psiholoških pregledov in 38 drugih, predvsem kontrolnih psiholoških pregledov.

V skladu s kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji in njeno razlago je bilo v letu 2001 delavcem oziroma njihovim družinam redno izplačanih 368 (365) solidarnostnih pomoči.

Na področju varstva pri delu, varstva pred ionizirajočim sevanjem in varstva pred požarom je bilo v letu 2001 med drugim opravljenih 12 izrednih pregledov objektov policije, 26 pregledov prostorov za pridržanje v policijskih upravah in 3 pregledi delovnih prostorov. Posebna pozornost je bila namenjena ustreznemu opremljanju policistov, napotenih v mirovne operacije, in delavcev, ki delajo pri virih ionizirajočega sevanja.

10 IZOBRAŽEVANJE, IZPOPOLNJEVANJE IN USPOSABLJANJE

10.1 IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST POLICIJE

Izvajanje programov izobraževanja

Izobraževalni program višji policist je potekal v okviru višje policijske šole, ki je izvajala javno veljavni program za pridobitev višje strokovne izobrazbe za poklic policijski inšpektor. Ustanovljeni so bili organi šole, zagotovljeni so bili kadrovski in prostorski pogoji za delo ter opravljen postopek za vpis šole v razvid šol, ki izvajajo javno veljavne izobraževalne programe.

Vseh 32 študentov 1. letnika je izpolnilo pogoje za vpis v 2. letnik. Med šolskim letom so poleg teoretičnega dela opravili tudi praktično izobraževanje ter izdelali seminarsko nalogo. V šolskem letu 2001/2002 se je v 1. letnik vpisalo 34 kandidatov. V **vzgojnoizobraževalni program policist** za pridobitev srednje izobrazbe je bilo v šolskem letu 2000/2001 v 3. in 4. letniku vpisanih 237 dijakov, v šolskem letu 2001/2002 pa se je v 4. letnik vpisalo 111 dijakov. Poleg rednega pouka in obveznih dejavnosti je bil organiziran tudi dodatni pouk slovenskega jezika, nemškega jezika in dodatni pouk pri maturitetnih predmetih za dijake 4. letnika.

II. generacija **izobraževalnega programa izpopolnjevanja za poklic policist** je opravljala drugo praktično usposabljanje na policijskih postajah. Uspešno ga je opravilo 223 kandidatov in kandidatk. Z izobraževanjem je začelo 262 kandidatov in 100 kandidatk III. generacije. Uspešni kandidati so bili julija z novo odločbo napoteni

na prvo praktično usposabljanje na policijske postaje, neuspešnim ali neocenjenim pa je prenehalo delovno razmerje.

Izvajanje programov izpopolnjevanja in usposabljanja za delavce policije

Pripravljen je bil katalog izpopolnjevanja in usposabljanja za leto 2001. Od 118 načrtovanih različnih oblik usposabljanj je bilo izvedenih 88. Poleg tega je bilo izvedenih 37 dodatnih, nenačrtovanih usposabljanj, ki so jih narekovale trenutne potrebe.

Oddelek za šolanje službenih psov je v letu 2001 izšolal enajst vodnikov in enajst službenih psov za splošno uporabo in tri vodnike in štiri službene pse za specialistično uporabo. Opravljenih je bilo 126 rednih mesečnih vaj za vodnike službenih psov za splošno uporabo in 22 rednih mesečnih vaj za vodnike službenih psov za specialistično uporabo.

Izvajanje programov usposabljanja za zunanje udeležence

Različnih programov usposabljanja v organizaciji policije se je udeležilo 170 zunanjih udeležencev, predvsem predstavniki tožilstev, sodišč in centrov za socialno delo.

Skupaj s policisti je 20 pripadnikov slovenske vojske opravilo osnovni tečaj za policista prometnika, trije pa so se udeležili kriminalističnega tečaja. Policija je sodelovala tudi pri pripravi programa usposabljanja slovenske vojske za pridobitev pooblastil vojaškega policista. Policija je na podlagi pogodbe s Carinsko upravo Republike Slovenije pripravila dva programa usposabljanja, ki se ju je udeležilo 512 delavcev carine.

Policijska uprava Krško je izvedla usposabljanje na temo, kako reagirati ob ropih, ki so se ga udeležili pismonoše in varnostniki zasebnih varnostnih agencij.

V okviru kriminalističnega tečaja in specialističnega tečaja za mejne zadeve Srednjeevropske policijske akademije se je usposabljanja v Sloveniji udeležilo 50 policistov iz osmih držav.

10.2 IZOBRAŽEVANJE, IZPOPOLNJEVANJE IN USPOSABLJANJE DELAVCEV POLICIJE

Udeležba v programih policije

V letu 2001 je bilo izvedenih 35 usposabljanj s področja splošnih policijskih nalog, 36 s področja kriminalističnega preiskovanja, 18 s področja prometa, 8 s področja mejnih zadev in tujcev, 12 računalniških usposabljanj, 8 usposabljanj za vodnike službenih psov, 16 usposabljanj s področja socialnih veščin, 13 usposabljanj za posebne policijske enote in 16 usposabljanj v sodelovanju s strokovnjaki tujih policij. Udeležilo se jih je 6.242 delavcev policije.

Po posameznih policijskih upravah pa so izvajali vadbo samoobrambe in praktičnega postopka, vaje v streljanju, usposabljanje za rezervno sestavo policije, usposabljanje s

področja tatvin motornih vozil, usposabljanje za zavarovanje sledi pri ogledih prometnih nesreč, za prisilno ustavljanje motornih vozil, za izrekanje opozoril, za odkrivanje ponarejenega denarja, za delo z napravo za odkrivanje ponarejenih dokumentov, učne delavnice o boljšem komuniciranju ter pravilni uporabi policijskih pooblastil pri nadzoru cestnega prometa, usposabljanje s področja protibombne zaščite in poslovanja s poštnimi pošiljkami, seminar o obvladovanju časa, komuniciranju in obvladovanju konfliktov.

Udeležba v programih zunanjih ustanov

V letu 2001 se je 283 delavcev policije udeležilo 155 različnih oblik usposabljanj, ki so jih izvajale zunanje ustanove. Tečaje tujih jezikov je pri zunanjih izvajalcih obiskovalo 58 delavcev policije.

V letu 2001 je imelo veljavne pogodbe za izredni študij za pridobitev srednje, višje in visoke strokovne ter univerzitetne izobrazbe na šolah in fakultetah skupaj 623 delavcev, od tega 7 na podiplomskem študiju, 532 za pridobitev univerzitetne ali visoke izobrazbe, 75 za pridobitev višje izobrazbe in 9 za pridobitev srednje izobrazbe. Na novo je bilo sklenjenih 337 pogodb, od tega 7 za podiplomski študij, 252 za pridobitev univerzitetne ali visoke izobrazbe, 73 za pridobitev višje izobrazbe in 7 za pridobitev srednje izobrazbe.

Udeležba na usposabljanjih v tujini

V tujini se je 53 delavcev policije udeležilo 35 različnih oblik usposabljanj. Največ usposabljanj je bilo v okviru Srednjeevropske policijske akademije (glavni kriminalistični tečaj, specialistični tečaj za mejno policijo, seminarji in absolventska srečanja v organizaciji policijske akademije).

11 FINANČNO-MATERIALNE ZADEVE

11.1 IZVAJANJE FINANČNEGA NAČRTA

Finančno poslovanje je v začetku leta 2001 potekalo v razmerah začasnega financiranja ter izvajanja programa racionalizacije na podlagi sklepa o začasnih ukrepih do konca leta 2000 in v obdobju začasnega financiranja v prvem trimesečju leta 2001, ki ga je izdal minister za notranje zadeve. Obseg dodeljenih pravic porabe v tem obdobju je zadoščal za pokrivanje neporavnanih obveznosti iz leta 2000 ter najnujnejših tekočih fiksnih obveznosti.

Na težave pri izvrševanju finančnega načrta policije v letu 2001 so vplivali naslednji dejavniki:

- prenos neporavnanih obveznosti iz leta 2000 v breme proračuna policije za leto 2001 v višini 434 milijonov tolarjev;
- povečani stroški zaradi varovanja srečanja ameriškega in ruskega predsednika;
- zmanjšanje pravic porabe v višini 105 milijonov tolarjev za zagotavljanje sredstev za izvrševanje zakona o državni pomoči za odpravo posledic suše ...;

- prerazporeditev sredstev znotraj proračunskih postavk policije za zagotavljanje sredstev za izplačilo decembrskih plač v višini 391 milijonov tolarjev, predvsem iz ekonomskega namena investicij;
- navodilo o zaključku leta 2001, s katerim je vlada skrajšala roke prevzemanja obveznosti v breme proračuna 2001, in roke za predložitev dokumentacije za izplačilo iz proračuna;
- likvidnostne težave državnega proračuna, zaradi katerih niso bila nakazana sredstva v višini 315 milijonov tolarjev.

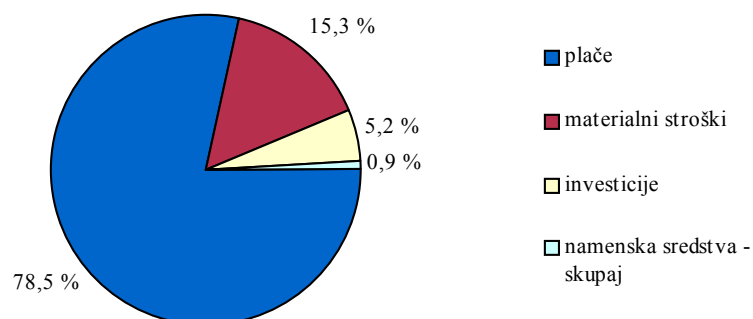
S proračunom Republike Slovenije za leto 2001 je bilo policiji odobrenih 44.801.444.000 tolarjev. Med letom so bile opravljene določene spremembe s prerazporejanjem pravic porabe, tako da je veljavni proračun policije konec leta 2001 znašal 45.457.839.302 tolarjev, od tega 44.792.526.055 tolarjev proračunskih sredstev in 665.313.247 tolarjev namenskih sredstev.

Poraba sredstev proračuna policije za leto 2001 je znašala 44.831.923.000 tolarjev oziroma 98,6 % veljavnega proračuna, od tega 98,9 % proračunskih sredstev in 79,0 % namenskih sredstev.

Poraba sredstev proračuna policije za leto 2001

Proračun policije	Sprejeti proračun (v 1.000 SIT)	Veljavni proračun (v 1.000 SIT)	Poraba (v 1.000 SIT)	Struktura porabe (v %)	Delež porabe (%)
Proračunska sredstva	44.413.609	44.792.526	44.306.239	98,8	98,9
Plače	34.328.790	35.115.975	35.115.804	78,3	100,0
Materialni stroški	6.985.670	7.225.165	6.845.291	15,3	94,7
Investicije	3.099.149	2.451.385	2.345.143	5,2	95,7
Namenska sredstva	387.835	665.313	528.685	1,2	79,0
Donacije	0	8.646	3.911	0,01	45,2
Lastna dejavnost policije	378.289	634.697	510.315	1,1	80,4
Sredstva odškodnin in zavarovanj premoženja	9.546	21.970	11.459	0,03	52,2
Skupaj	44.801.444	45.457.839	44.831.923	100,0	98,6

Struktura porabe v letu 2001

Pomembnejša odstopanja v izvajanju finančnega načrta so bila predvsem na področju plač in investicij. Za izplačilo decembrskih plač zaposlenim v policiji je

primanjkovalo 787.185.365 tolarjev. Manjkajoča sredstva so bila zagotovljena s prerazporeditvijo sredstev znotraj proračunskih postavk policije v višini 391 milijonov tolarjev, razlika pa iz proračunske tekoče rezerve ter s prerazporeditvijo pravic porabe drugih proračunskih uporabnikov. Na področju investicij so se sredstva med letom zmanjšala za 647.763.722 tolarjev, predvsem zaradi zagotavljanja sredstev za plače, za izvajanje zakona o tujcih in zakona o državni pomoči za odpravo posledic suše ..., za nadzor cestnega prometa in za najnujnejše tekoče materialne stroške.

11.2 MATERIALNO-TEHNIČNA SREDSTVA IN OPREMA

Na področju nabave materialno-tehničnih sredstev in storitev je poslovanje potekalo v skladu z veljavno zakonodajo, ki ureja področje javnih financ in postopke oddaje javnih naročil. Nabava blaga in storitev ter investicij je potekala na podlagi sklenjenih pogodb in naročilnic v skladu s sprejetim internim finančnim načrtom policije za leto 2001. Načrt nabav in gradenj je bil realiziran le 75,8 % zaradi že omenjene prerazporeditve sredstev. Na področju investicij in investicijskega vzdrževanja so bili postopki izvedbe javnih naročil dolgotrajni, predvsem zaradi vloženih revizij. Zato je v nekaterih primerih prišlo do zamika začetka del, kar je vplivalo tudi na odstopanje od finančnega načrta.

Prevozna sredstva

V policiji je bilo konec leta 2001 v uporabi 2.050 prevoznih sredstev ali 77 % sistemiziranih prevoznih sredstev po veljavnem pravilniku o sistemizaciji in tipizaciji materialnotehničnih sredstev in opreme. Več kot polovica teh vozil je izpolnjevala kriterije za izločitev iz uporabe. V letu 2001 je bilo za obdobje treh let najetih 150 osebnih policijskih vozil.

Stanje posameznih vrst vozil v letu 2001

Vrsta vozil	Št. vozil v uporabi	Kriterij izločitve	Št. vozil, ki izpolnjujejo kriterij izločitve
Osebna civilna vozila	773	7 let ali 160.000 km	374
Osebna policijska vozila	621	5 let ali 160.000 km	330
Terenska vozila	220	10 let ali 180.000 km	169
Intervencijska vozila	134	8 let ali 180.000 km	49
Kombinirana vozila	63	8 let ali 180.000 km	22
Motorna kolesa	163	8 let ali 80.000 km	59

Poslovni objekti

V skladu z načrtom nabav in gradenj za leto 2001 so potekala vzdrževalna in obnovitvena dela v objektih policije ter priprave na novogradnje in dokončanje novogradenj. Posebna pozornost je bila namenjena nadaljevanju dejavnosti v zvezi s pripravo prostorsko izvedbenih aktov za območje Gotenice in pridobivanju uporabnih dovoljenj za posamezne objekte centra za oskrbo Gotenica.

Policija je sodelovala tudi s službami servisa skupnih služb vlade pri urejanju objektov na mejnih prehodih in predvidenih novogradnjah mejnih prehodov v skladu s schengenskimi standardi. Ker bo treba za potrebe varovanja t. i. schengenske meje

poleg mejnih prehodov zagotoviti stavbne in nastanitvene kapacitete za t. i. zeleno mejo, je bilo na podlagi opredeljenih kriterijev in ugotovljenih potreb v te namene načrtovanih 18 novogradenj in 10 adaptacij obstoječih objektov.

Osebna in dopolnilna oprema

Najpomembnejša naloga v letu 2001 je bila poleg zagotovitve redne zimske in letne delitve osebne opreme še zamenjava položajnih oznak v skladu z uredbo o uniformi, položajnih oznakah in simbolih policije.

Nakupljena so bila najnujnejša zaščitna sredstva (neprebojni jopiči, intervencijske čelade, zaščitne rokavice, ščitniki za goleni in roke, protibombne obleke ipd.) ter pištole znamke Beretta.

11.3 DRUGE ZADEVE

V letu 2001 je bilo delavcem policije dodeljenih 28 stanovanj.

Policija je skrbela v 13 objektih za pripravo osnovnih obrokov hrane za kadete, kandidate za policiste, policiste na usposabljanju, ilegalne prebežnike in za druge obroke za delavce ministrstva za notranje zadeve in policije.

V letu 2001 je bilo v objektih policije na 523 ležiščih 32.869 nočitev ali 8 % manj kot v letu prej. V sodelovanju z ministrstvom za notranje zadeve Republike Madžarske je 85 njihovih delavcev letovalo v objektih slovenske policije (502 nočitve), v njihovih objektih pa so letovali 104 naši delavci (618 nočitev).

12 NORMATIVNA DEJAVNOST

Policija je bila v letu 2001 vključena v pripravo številnih predlogov zakonov in podzakonskih aktov, ki jih je treba sprejeti na podlagi zakona o policiji in drugih zakonov ter državnega programa usklajevanja zakonodaje Republike Slovenije s pravnim redom Evropske unije. Potekala pa je tudi obsežna priprava internih aktov policije.

Delavci policije so sodelovali pri pripravi naslednjih **predlogov zakonov**:

- zakon o tajnih podatkih (sprejet),
- zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o tujcih (sprejet),
- zakon o javnih zbiranjih (v obravnavi),
- zakon o eksplozivih (v obravnavi),
- zakon o nadzoru državne meje (v obravnavi),
- zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o varnosti cestnega prometa (v obravnavi),
- zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o policiji v določbah, ki opredeljujejo policijske evidence (v obravnavi),
- zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških (v pripravi),

- zakon o nadzoru nad varnostnimi in obveščevalno-varnostnimi službami (v pripravi).

Sodelovali so tudi pri pripravi naslednjih **podzakonskih predpisov**:

- uredba o načinu, obrazcu in vodenju evidenc opozoril, ki jih izrekajo policisti takoj na kraju prekrška (sprejeta),
- uredba o pirotehničnih izdelkih (sprejeta),
- odredba o izobrazbi predavateljev in drugih strokovnih delavcev Višje policijske šole (sprejeta),
- pravilnik o snemanju komunikacij ter beleženju sporočil elektronske pošte in uporabe podatkov v informacijskem in telekomunikacijskem sistemu policije (sprejet),
- pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o uporabi in vzdrževanju službenih vozil MNZ – Policije (sprejet),
- pravilnik o sistemizaciji in tipizaciji materialnotehničnih sredstev in opreme (sprejet),
- spremembe pravilnika o sistemizaciji materialnotehničnih sredstev za opremo vodnikov in službenih psov, za opremo konjenikov in službenih konj (v obravnavi),
- stanovanjski pravilnik policije, ki je vezan na sprejem stanovanjskega pravilnika stanovanjske komisije vlade RS (v pripravi),
- navodilo o skladiščenju, čiščenju in mazanju orožja (v pripravi),
- spremembe navodila za reševanje pritožb (v pripravi),
- spremembe in dopolnitve navodila o sprejemanju, evidentiranju, obravnavanju in vnosu podatkov o kaznivih dejanjih, ovađenih osebah in oškodovancih v računalniško evidenco (v obravnavi),
- navodilo o uporabi finančnih sredstev za posebne operativne namene (v obravnavi),
- spremembe in dopolnitve navodila o pogojih za uporabo policijskega helikopterja (sprejete),
- spremembe in dopolnitve navodila o uporabi medicinske opreme, o postopkih za reševanje z elektromotornim vitlom in o prenosu tovora (sprejete),
- podzakonski predpisi na podlagi zakona o orožju in zakona o prijavi prebivališča (sprejeti),
- podzakonski predpisi na podlagi zakona o telekomunikacijah (v pripravi),
- soglasja za zakonske in podzakonske akte, ki so povezani z varnostjo cestnega prometa in so bili sprejeti v letu 2001 (pravilnik o potrdilu o strokovni usposobljenosti varnostnega svetovalca, pravilnik o udeležbi vojaških vozil v javnem cestnem prometu, pravilnik o registrskih tablicah motornih in priklopnih vozil, pravilnik o registraciji motornih in priklopnih vozil, zakon o prevozih v cestnem prometu, pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o pogojih in načinu opravljanja izrednih prevozov po javnih cestah ter o tranzitnih smereh za izredne prevoze v Republiki Sloveniji).

Interni akti, ki jih je v letu 2001 pripravljala policija, so bili:

- pravila o varovanju določenih oseb, objektov in okolišev objektov, v katerih so državni organi (sprejeta),

- pravila Višje policijske šole (sprejeta),
- pravila pisarniškega poslovanja policije (v pripravi),
- smernice za delo na področju organiziranih tatvin motornih vozil (sprejeta),
- usmeritve za uporabo tehničnih sredstev za fotografiranje, video in avdio snemanje na prireditvah (v pripravi),
- usmeritve za uporabo strelnega orožja (v pripravi),
- usmeritve za preventivno delo vodij policijskih okolišev (v obravnavi),
- usmeritve o izvajanju protibombnega pregleda na športnih prireditvah (sprejete),
- usmeritve policije za delo na področju odnosov z javnostmi (sprejete),
- usmeritve za delo policije v turistični sezoni (sprejete),
- usmeritve za policijske postopke v cestnem prometu (sprejete),
- usmeritve za racionalizacijo administrativnih opravil policistov na mejnih prehodih (sprejete),
- usmeritve za varovanje državne meje zunaj mejnih prehodov s policisti vodniki službenih psov in policisti konjeniki (v obravnavi),
- interno navodilo o načinu uporabe avdio in video nadzornih sistemov v varovanih objektih (sprejeto),
- strokovno navodilo za pripravo ocen ogroženosti določenih oseb, objektov in okolišev objektov, v katerih so sedeži državnih organov (v obravnavi),
- strokovno navodilo o uporabi videonadzornih sistemov pri varovanju objektov in okolišev objektov policije (sprejeto),
- strokovno navodilo o sodelovanju policije in državnega tožilstva pri odkrivanju in pregonu storilcev kaznivih dejanj (sprejeto),
- metodološko navodilo za izdelavo letnih in polletnih poročil o delu (sprejeto),
- postrojiteni priročnik (sprejet),
- priročnik o prikritih metodah in ukrepih (sprejet),
- akt o izvajanju protiprisluškovalnih pregledov in protiprisluškovalne zaščite (v obravnavi),
- strategija dela na področju računalniške kriminalitete in kriminalistične analitike (v pripravi),
- opomnik za delo dežurne ekipe za helikoptersko reševanje v gorah (sprejet),
- standardi operativnih postopkov protibombne zaščite (sprejeti),
- katalog standardov policijskih postopkov (sprejet).

13 MEDNARODNO SODELOVANJE

Srednjeročna strategija

Temeljno vodilo na področju mednarodnega sodelovanja policije so bile usmeritve ministra za notranje zadeve, ki so se nanašale predvsem na vključevanje v Evropsko unijo ter krepitev bilateralnega in multilateralnega policijskega sodelovanja.

Na podlagi teh usmeritev je policija pripravila strategijo mednarodnega sodelovanja za srednjeročno obdobje, ki določa naslednje prioritete: izvajanje nalog na področju vključevanja v Evropsko unijo, sklenitev bilateralnih in multilateralnih sporazumov o policijskem sodelovanju, sodelovanje v mednarodnih varnostnih pobudah in

sodelovanje na drugih področjih (mednarodne ekspertne skupine, mednarodne mirovne operacije, izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje).

Priprave na vključitev v varnostne strukture Evropske unije

Policija je sodelovala pri pripravi in izvedbi obiska ekspertne misije Evropske unije za področje pravosodja in notranjih zadev ter v procesu evalvacije slovenskega napredka na tem pridružitvenem področju. Sklepna ocena misije je bila za slovensko policijo ugodna. Sodelovala je tudi pri pripravah in izvedbi tehničnih pogajanj z Evropsko unijo na področju pravosodja in notranjih zadev oziroma v okviru predpristopnih dejavnosti na področju usklajevanja zakonodaje.

Po sklepu ministra za notranje zadeve je začela delovati projektna skupina za pripravo na vključitev v Europol, ki je izvedla vrsto pogajalskih in vzporednih dejavnosti v skladu z delovnim načrtom. Med ključne in uspešno izvedene projektne naloge spada podpis pridružitvenega sporazuma, uspešno pa so potekale tudi organizacijske in kadrovske dejavnosti za vzpostavitev nacionalne enote Europola v slovenski policiji in izbor oficirja za zvezo, ki bo detaširan na sedežu Europola v Haagu.

V letu 2001 se je začel twinning projekt preprečevanja in zatiranja organiziranega kriminala s partnerskima državama Italijo in Španijo. Projekt je osredotočen na tri področja: prilagoditev izbranih kazensko-pravnih institutov pravnemu redu Evropske unije, priprava policijske nacionalne strategije za boj proti organiziranemu kriminalu ter izpopolnjevanje in usposabljanje policistov za boj proti organiziranemu kriminalu. Projekt poteka v skladu z načrtom, tako da bo zaključen v letu 2002. Začele pa so se tudi priprave na nov twinning projekt o mednarodnem policijskem sodelovanju s partnersko državo Španijo.

V okviru drugega twinning projekta vzpostavitve učinkovitega sistema nadzora državne meje s partnerskima državama Nemčijo in Avstrijo je potekala priprava nove mejne zakonodaje in potrebnih meddržavnih sporazumov s sosednjimi državami, usposabljanje policije, nadgradnja informacijske in telekomunikacijske infrastrukture in izvedba koncepta izravnalnih ukrepov. Projekt je bil v letu 2001 zaključen.

Bilateralni policijski sporazumi

Policija je pripravila posebno strategijo sodelovanja in odnosov z Bosno in Hercegovino ter Zvezno republiko Jugoslavijo. Organizirala in izvedla je pogajanja ter pripravila besedila sporazumov o organizirani kriminaliteti in readmisiji, ki sta ga podpisala ministra za notranje zadeve RS in ZRJ, ter besedilo protokola o izvajanju sporazuma o readmisiji med slovensko policijo in policijo ZRJ, ki sta ga podpisala šefa policij. S tem je bil izpolnjen eden od glavnih ciljev dvostranskega mednarodnega sodelovanja slovenske policije, vprašanje formalnopravne ureditve odnosov z BiH pa je ostalo še odprto.

Policija je organizirala in izvedla pogajanja ter pripravila besedila za sklenitev sporazuma o organiziranem kriminalu z delegacijo Cipra, ki še čaka na podpis ministrov. Nadaljevale so se tudi priprave in usklajevanje besedil medvladnih sporazumov s področja boja proti kriminaliteti z Dansko, Egiptom, Malto, Turčijo,

Estonijo, Finsko, Francijo, Grčijo, Kanado, Kitajsko, Latvijo, Litvo, Švico, Švedsko, Veliko Britanijo ter Združenimi državami Amerike.

Na področju splošnega policijskega sodelovanja so bili pripravljene osnutki sporazumov o policijskem sodelovanju med Slovenijo in Avstrijo, Slovenijo in Hrvaško, pripravljena pa je bila tudi nadgradnja sporazuma o sodelovanju med slovensko in italijansko policijo.

V zvezi s sklenitvijo sporazumov o organiziranemu kriminalu in readmisiji z Iranom so potekala usklajevanja na ministrski, diplomatski in strokovni ravni. Vendar je bila iranska stran pripravljena le na podpis memoranduma o sodelovanju na področju boja proti trgovini z drogami, ne pa na podpis sporazuma o readmisiji, ki je še posebej v slovenskem interesu. Zato se bodo nadaljevala prizadevanja za podpis tega sporazuma tudi v sodelovanju z državami, ki so za takšen sporazum z Iranom prav tako zainteresirane.

Na podlagi memoranduma o sodelovanju pri določitvi operativnih oblik izvajanja skupnega nadzora na slovensko-italijanskem obmejnem območju sta slovenska in italijanska policija uvedli mešane patrulje za preprečevanje nedovoljenih prehodov čez državno mejo. Slovenska policija si je prizadevala v podoben način boja proti nedovoljenim migracijam vključiti hrvaško policijo.

Srečanja na visoki ravni

Policija je sodelovala pri pripravi in izvedbi trilateralnega srečanja ministrov za notranje zadeve Slovenije, Nemčije in Italije, ki so razpravljali predvsem o ilegalnih migracijah, bilateralnih in trilateralnih odnosih ter skupnih projektih. Sodelovala je tudi pri pripravah in izvedbi trilateralnega srečanja ministrov za notranje zadeve Slovenije, Avstrije in Hrvaške, ki so obravnavali ilegalne migracije in možnosti za sodelovanje pri posameznih projektih, med katerimi je najpomembnejši skupni nemško-avstrijsko-slovenski s področja mejnih zadev v okviru Pakta stabilnosti za jugovzhodno Evropo. Začel se projekt, pri katerem naj bi partnerske države posredovale Hrvaški tudi izkušnje twinning projekta vzpostavitve učinkovitega sistema nadzora državne meje.

Policija je pripravila vse potrebno za udeležbo ministra za notranje zadeve pri podpisu skupne izjave ministrov za notranje zadeve o Srednjeevropski policijski akademiji v Budimpešti, ki v tem geografskem prostoru postaja ena izmed pomembnejših institucij mednarodnega izpopolnjevanja policistov, predvsem na področju boja proti kriminalu in varovanja državnih meja. S podpisom izjave je bila izražena pripravljenost Slovenije, da pri tem še naprej tvorno sodeluje.

Policija je organizirala obisk predstavnikov zvezne varnostne službe Ruske federacije, ki so posredovali koristne informacije za boj proti mednarodnemu terorizmu. Na podlagi izmenjave vabil za obisk na najvišji ravni je slovenska delegacija pod vodstvom ministra za notranje zadeve in generalnega direktorja policije obiskala policijske varnostne službe Ruske federacije, ministra za notranje zadeve obeh držav pa sta podpisala sporazum o sodelovanju na področju boja proti kriminaliteti.

Generalni direktor policije se je med obiski v tujini srečal tudi z direktorji policij Italije, Avstrije in Hrvaške ter direktorji policij držav članic Evropske unije in kandidatki za članstvo, s katerimi sodeluje v okviru mednarodne delovne skupine šefov policij Evropske unije (TFCP). Na zasedanju te delovne skupine v Bruslju so med drugim obravnavali dejavnosti policij pri zagotavljanju varnosti in ukrepe v boju proti terorizmu, strategijo preprečevanja in boja proti nezakonitemu vstopanju in trgovanju z ljudmi na območju Evropske unije ter sodelovanju in izmenjavi informacij. Gradivo s tega srečanja je bilo posredovano policijskim enotam, da obravnavane ugotovitve in sklepe uporabijo pri svojem delu.

Generalni direktor policije je v Sloveniji gostil predstavnike tujih policij, diplomatsko konzularne predstavnike tujih držav in predstavnike različnih mednarodnih organizacij. Obisk visokih policijskih delegacij Avstrije, Hrvaške in Italije na osrednji proslavi ob dnevu slovenske policije pa je izkoristil tudi za pomembne bilateralne pogovore.

Namestnik generalnega direktorja policije je vodil delegacijo policije na obisku pri slovenskem kontingentu UNMIK v Prištini, kjer so slovenski policisti prejeli mednarodna odlikovanja.

Mednarodno sodelovanje na operativnem področju

Na operativnem področju se je slovenska policija dejavno vključevala v mednarodne mirovne operacije (MAPE, UNMIK, UNTAET, OVSE Kosovo, OVSE Makedonija), dejavnosti na področju mejnih zadev (Konferenca mejnih policij) in boja proti nedovoljenim migracijam (operacija High Impact, CIREFI), mednarodne prometno varnostne iniciative (akcija Morska deklica in podobne operacije) ter v ustaljene oblike sodelovanja v okviru Interpola in Europol. Na 30. evropski regionalni konferenci Interpola je bil slovenski predstavnik izvoljen v Evropski komite Interpola.

Za pospeševanje mednarodnega sodelovanja sta Italija in Zvezna republika Nemčija poslali v Slovenijo svoja oficirja za zvezo. Pri ambasadi Republike Italije je za poskusno obdobje pol leta nastopil oficir za zvezo italijanske državne policije, ki je zadolžen predvsem za sodelovanje na področju boja proti organiziranemu kriminalu in nedovoljenim migracijam, pri ambasadi Zvezne republike Nemčije pa je z delom začel predstavnik zvezne mejne straže, zadolžen zlasti za sodelovanje na področju mejnih zadev.

Delovna srečanja in posveti policijskih uprav z varnostnimi organi sosednjih držav so potekala na ravni vodstev uprav, operativno sodelovanje pa je potekalo na ravni uradov uniformirane in kriminalistične policije ter vsakodnevno na ravni mejnih policijskih enot.

Druga področja mednarodnega sodelovanja

Predstavniki slovenske policije so redno sodelovali na srečanjih delovnih teles Jadransko-jonske pobude, vključevali so se tudi v delo Srednjeevropske pobude, Pakta stabilnosti za jugovzhodno Evropo, Južnoevropske iniciative za sodelovanje (SECI), Varnostnega partnerstva, Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi, Severnoatlantskega pakta in Organizacije združenih narodov.

Predstavniki policije je neposredno vodil tudi slovenski del meddržavnih komisij za vzdrževanje in obnovo državne meje. V letu 2001 so se sestale komisije z vsemi sosednjimi državami, razen s Hrvaško, ker sporazum še ni bil ratificiran.

Velik del mednarodnega policijskega sodelovanja je obsegalo izpopolnjevanje in usposabljanje pod okriljem različnih mednarodnih organizacij ter bilateralnih in multilateralnih pobud, ki je potekalo v obliki seminarjev, tečajev, konferenc idr. Delavci policije so obiskali več tujih policij z namenom, da se seznanijo z njihovimi organizacijskimi, kadrovskimi, pravnimi in drugimi rešitvami, ki bi jih bilo mogoče uporabiti pri razvoju slovenske policije.

14 SODELOVANJE Z DOMAČIMI USTANOVAMI

V letu 2001 je policija v skladu s strategijo boja zoper organizirano kriminaliteto sodelovala z uradom za preprečevanje pranja denarja, davčno upravo, uradom za preprečevanje korupcije (priprava strategije boja zoper korupcijo), uradom za droge (priprava nacionalnega akcijskega načrta za sintetične droge, sodelovanje v medresorski komisiji za predhodne sestavine za proizvodnjo prepovedanih drog) ter s predstavniki ministrstva za zdravje, ministrstva za zunanje zadeve, ministrstva za finance, ministrstva za pravosodje in ministrstva za obrambo. V okviru medresorskega sodelovanja na področju terorizma in preprečevanja trgovine z orožjem ter blagom za vojaško in civilno uporabo je sodelovala tudi z ministrstvom za ekonomske odnose in razvoj ter Slovensko obveščevalno varnostno agencijo.

Na področju varovanja državne meje in nedovoljenih migracij je sodelovanje potekalo s predstavniki davčne uprave, senata za prekrške, carinske uprave, ministrstva za zunanje zadeve, urada za letalstvo in servisa skupnih služb vlade Republike Slovenije. Pri projektni zasnovi in tehnični specifikaciji za sistem varovanja nuklearne elektrarne Krško je sodelovanje potekalo s predstavniki uprave za jedrsko varnost, pri operacionalizaciji načrta preventivnega ukrepanja ob uporabi pirotehničnih izdelkov z ministrstvom za šolstvo, znanost in šport ter inštitutom za varovanje zdravja, ob pojavu sumljivih pisemskih pošilk z belim prahom z ministrstvom za zdravje in veterinarsko upravo, pri zagotavljanju varnosti na javnih smučiščih pa s prometnim inšpektoratom Republike Slovenije.

Na področju varnosti cestnega prometa je pri poostrenih nadzorih kombiniranih vozil, tovornih vozil in avtobusov potekalo sodelovanje z direkcijo za ceste, prometnim inšpektoratom, inšpektoratom za delo, carinsko upravo in tržnim inšpektoratom.

Na področju varovanja določenih oseb in objektov je policija sodelovala s Slovensko obveščevalno varnostno agencijo, z obveščevalno varnostno službo ministrstva za obrambo ter uslužbenci protokolarnih služb. Uslužbenci Slovenske obveščevalno varnostne agencije so pogodbeno opravljali tudi sanitarne, biološko-kemične in protiprisluškovalne preglede ter sodelovali pri tehničnem varovanju objektov.

Na področju evidentiranja samomorov je potekala priprava in postopek sprejemanja sporazuma, ki bo določil pristojnosti in obveznosti policije, državnega tožilstva in psihiatrične klinike pri posredovanju osebnih podatkov v register samomorov in

samomorilnih poskusov v Sloveniji. Na področju nedovoljenih migracij je sodelovanje potekalo s predstavniki sodne medicine.

Pri zagotavljanju varnosti na javnih smučiščih je policija sodelovala s smučarsko zvezo Slovenije in z združenjem žičničarjev pri gospodarski zvezi Slovenije.

Z združenjem bank Slovenije je bil podpisan protokol za izmenjavo podatkov o poslovanju s karticami. Vzpostavljeno je bilo tudi sodelovanje s proizvajalci in trgovci s kemikalijami zaradi pridobivanja informacij o sumljivih transakcijah s predhodnimi sestavinami za proizvodnjo prepovedanih drog.

15 ODNOSI Z JAVNOSTMI

Tudi v letu 2001 je bil na področju odnosov policije z javnostmi postavljen cilj izboljšati kakovost sodelovanja z javnostmi, predvsem mediji, tudi s pomočjo sodobnih komunikacijskih sredstev, kot sta internet in elektronska pošta. Največ pozornosti je bilo namenjene vsebinski in formalni ureditvi komuniciranja policije z mediji.

Policija je javnost (medije) obveščala o vseh varnostno pomembnih dogodkih. Posebna pozornost je bila namenjena seznanjanju javnosti s preventivnimi ukrepi in pravicami državljanov v policijskih postopkih, približevanju policijskega dela javnosti s tematskimi prispevki v medijih, z dnevi odprtih vrat, pogovori z državljanji ipd.

Medijsko odmevni dogodki, ki so zahtevali še posebno angažiranje na področju odnosov z javnostmi so bili: brutalni napad na novinarja mariborskega časnika, prijetje državnega sekretarja zaradi prejemanja podkupnine, prijetje domnevnega organizatorja tihotapljenja ljudi čez mejo, zgodba o lažnem svetovnem računalniškem prvaku, izginotje majorja slovenske vojske, nakup stanovanja generalnega direktorja policije, zapleti pri nakupu policijskega čolna, nepravilnosti v policijskih vrstah, kot je bil eksces policistov postaje železniške policije, pisemske pošiljke z belim prahom po terorističnem napadu na ZDA idr. Odzivati se je bilo treba tudi na večjo kritičnost javnosti do policijskih postopkov in upravičenosti uporabe policijskih pooblastil ter na vse glasnejše očitke domače in tuje javnosti o nasilju policije. Precej dela je bilo tudi v času srečanja ameriškega in ruskega predsednika, po končanem srečanju pa zaradi prepričevanja javnosti, da policija ni prisluškovala predstavnikom protestnih gibanj.

Policija je v letu 2001 organizirala 375 tiskovnih konferenc, informativnih sestankov in fototerminov na različne teme s policijskega področja. Napisanih je bilo 3.790 sporočil, obvestil in informacij za javnost, dnevnih pregledov dogodkov in prav toliko obvestil in preventivnih nasvetov za objavo na teletekstu. Poleg tega so bili pripravljene številni odgovori na vprašanja novinarjev (v obliki organiziranja intervjujev, posredovanja podatkov, pojasnil in komentarjev) in demantiji prispevkov v različnih medijih. Precej se je povečalo število odgovorov na vprašanja državljanov, tudi tujih, kar je posledica vse bolj množične uporabe interneta in uvedbe elektronskega naslova policija@policija.si, na katerega se lahko ljudje neposredno obračajo. Vse bolj so po informacijah spraševali tudi ponudniki storitev WAP.

Policija je sodelovala pri številnih tematskih in drugih prispevkih v elektronskih medijih. Sodelovala je s skoraj vsemi uredništvi regionalnih in lokalnih radijskih in televizijskih postaj, s Televizijo Slovenija, predvsem uredništvi Našega kraja in TV Tednika (iskanje pogrešanih oseb), radiom Ognjišče, servisnim programom Radia Slovenija 1 in Vala 202 in uredništvom POP TV (oddaja Preverjeno). Vsakodnevno je sodelovala z uredništvom 24ur.com – radijske novice, ki pokrivajo 18 lokalnih radijskih postaj po vsej Sloveniji ipd. Operativno-komunikacijski centri so se vsak dan vključevali v radijske programe nacionalnih, regionalnih in lokalnih radijskih postaj z informacijami o varnostnih razmerah in drugih dogodkih.

Policija je že tretje leto sodelovala s Televizijo Slovenija pri pripravi 24 oddaj Policija na naši strani. V sklopu medijske podpore preventivnim dejavnostim je policijska uprava Murska Sobota skupaj z lokalno radijsko postajo Maxi pripravila kviz Otroci v prometu – naša največja skrb. Pripravljena je bila tudi razširjena predstavitev policije za zgoščenko Slovenia 2001 in dokončan predstavitveni film o slovenski policiji v slovenskem in angleškem jeziku.

Zaradi vključevanja Slovenije v Evropsko unijo so se za slovensko policijo zanimali tudi tuji novinarji in medijske hiše. V ospredju njihovega zanimanja je bila mejna problematika in usposobljenost slovenske policije za uveljavitev strogih schengenskih standardov.

16 KULTURNA IN ŠPORTNA DEJAVNOST

Dejavnosti policijskega orkestra

V letu 2001 je imel policijski orkester koncertne, protokolarne in druge nastope po vsej Sloveniji. Ob dnevu slovenske policije je imel koncert v Cankarjevem domu v Ljubljani, v okviru projekta Glasbena mladina ljubljanska je imel 5 (5) koncertov za učence osnovnih šol iz Slovenije, poleg tega pa še 22 (20) koncertov po različnih krajih v Sloveniji, 81 (37) nastopov na proslavah in kulturnih prireditvah ter 28 (18) nastopov na protokolarnih sprejemih tujih državljanov. Igral je državne himne na mednarodnih nogometnih tekmah in sodeloval na 61 (69) pogrebih aktivnih in upokojenih delavcev policije ter na 10 (4) komemoracijah. Opravil je tudi 4 (7) snemanja, in sicer 2 videosnemanja in 2 avdiosnemanja v studiu.

Mednarodna športna tekmovanja

Reprezentanca policije se je udeležila svetovnega policijskega prvenstva v maratonu septembra in oktobra 2001 v Budimpešti na Madžarskem in dosegla dobre rezultate. Slovenski policisti so se udeležili evropskega policijskega prvenstva v smučanju januarja 2001 v Windischgartnu v Avstriji, kjer so dosegli 3 zlate in 1 bronasto medaljo. Oktobra 2001 se je reprezentanca policije udeležila 11. mednarodnega policijskega tekmovanja v judu, karateju, kolesarstvu, streljanju in plavanju v Čeških Budjevicah, na katerem je zasedla 1. mesto (11 zlatih, 9 srebrnih in 2 bronasti medalji).

Državna in druga športna tekmovanja

V letu 2001 je bilo organiziranih sedem državnih prvenstev delavcev policije, in sicer v judu, samoobrambi – borbi, streljanju z dolgocevnim orožjem, zračno puško in pištolo, policijskem mnogoboju, tekmovanju službenih psov, vožnji z motornimi kolesi, samoobrambi – tehniki ter v tenisu in šahu.

Poleg tega je bil organiziran patroljni tek na Pokljuki in tekmovanje za Brajnikov memorial.

Posamezne policijske enote pa so organizirale manjša tekmovanja v streljanju z zračno, malokalibrsko in vojaško puško, v velikem in malem nogometu, košarki, rokometu, odbojki, smučanju, plavanju, kegljanju, balinanju, namiznem tenisu, šahu, trimu, jadranju na deski, padalstvu in kolesarjenju.

17 DEJAVNOST SPECIALIZIRANIH POLICIJSKIH ENOT

Specialna enota

V letu 2001 je specialna enota sodelovala v 36 operativnih akcijah. S kriminalistično policijo je sodelovala pri prijetjih osumljencev izsiljevanja in ugrabitve, osumljencev nedovoljene prodaje orožja in eksplozivnih teles ter prepovedanih drog, osumljencev tatvin vozil ter pri pregledih terena in objektov, da bi izsledili storilce kaznivih dejanj. Z uniformirano policijo je sodelovala pri varovanju »rizičnih« nogometnih tekem in protestnih javnih shodov, pri delu policistov v hribovitem in gorskem svetu, iskanju pogrešanih oseb in stvari ter vračanju tujcev, ki so ilegalno vstopili v Slovenijo. Sodelovala je tudi z uradom za varnost in zaščito ter upravo za izvrševanje kazenskih sankcij. V 9 primerih je bila aktivirana za urgentno posredovanje.

Pri izvajanju operativnega dela so policisti specialne enote v petih primerih uporabili prisilna sredstva, in sicer 7-krat fizično silo, 15-krat pa sredstva za vezanje in vklepanje. Prisilna sredstva so bila uporabljena zakonito.

Center za protibombno zaščito

Center za protibombno zaščito je v letu 2001 opravil:

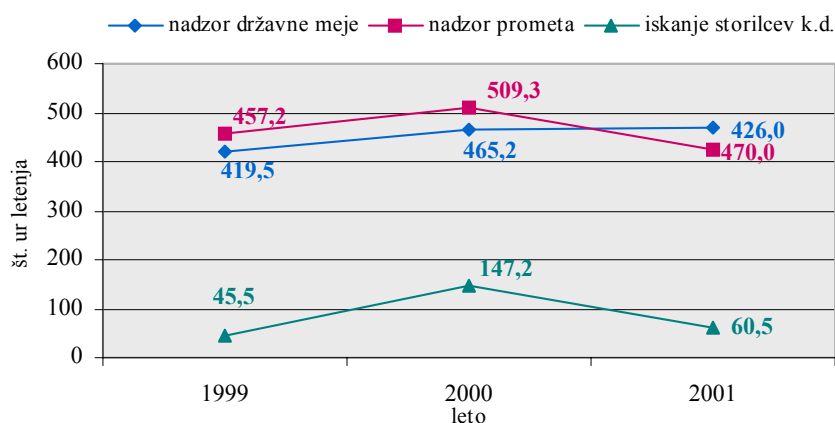
- 3 deaktiviranja in uničenja eksplozivnih naprav,
- 18 pregledov sumljivih predmetov (od tega 10 zaradi suma pošiljk z antraksom),
- 8 ogledov krajev eksplozij,
- 110 prevzemov eksplozivnih naprav v hrambo in uničenje,
- 15 asistenc pri hišnih preiskavah,
- 339 protibombnih zavarovanj,
- 21 strokovnih in izvedenskih mnenj.

V primerjavi s prejšnjimi leti se je zmanjšalo število protibombno pregledanih predmetov, zaradi terorističnega napada na ZDA pa se je povečalo število pregledanih sumljivih pisemskih pošiljk.

Letalska policijska enota

Letalska policijska enota je s helikopterji sodelovala pri urejanju in nadzoru cestnega prometa, nadzoru državne meje in mejnega območja, iskanju storilcev kaznivih dejanj in različnih usposabljanjih policistov. Opravljala je tudi polete za zunanje naročnike.

Število ur letenja za operativne naloge v letih 1999 – 2001

Enota za mirovne misije

V letu 2001 je slovenska policija sodelovala v naslednjih mednarodnih mirovnih operacijah:

- misije OVSE: na Kosovu, v Makedoniji in Zvezni republiki Jugoslaviji;
- misije OZN: UNMIK na Kosovu in UNTAET na Vzhodnem Timorju;
- misija MAPE – ZEU v Albaniji.

Delo drugih specializiranih enot

Ob koncu leta 2001 je bilo v policiji 81 **vodnikov službenih psov** za splošno uporabo, 11 vodnikov službenih psov za specialistično uporabo – odkrivanje prepovedanih drog in 3 vodniki službenih psov za specialistično uporabo – odkrivanje eksplozivnih snovi, 3 vodniki pa so bili brez psov. Službenih psov je bilo 99, od tega 83 za splošno uporabo, 13 za odkrivanje prepovedanih drog in 3 za odkrivanje eksplozivnih snovi.

Službeni psi za splošno uporabo so bili najpogosteje uporabljeni pri opazovanju in patroljiranju v naseljih, vzdrževanju in vzpostavljanju javnega reda in miru, varovanju državne meje, zavarovanju javnih prireditev, asistencah in iskalnih akcijah. Službeni psi za splošno uporabo so bili uporabljeni 679-krat, psi za specialistično uporabo pa 311-krat (295-krat za odkrivanje prepovedanih drog in 16-krat za odkrivanje eksplozivnih sredstev). Službeni psi so bili 45-krat (79-krat) uporabljeni tudi kot prisilno sredstvo.

Ob koncu leta 2001 je bilo v policiji 21 službenih konj, od tega 16 na postaji konjeniške policije v Ljubljani, kjer je trenutno 16 **policistov konjenikov**, in 5 na policijski postaji vodnikov službenih psov in konjenikov Maribor, kjer so 4 policisti

konjeniki. Policisti konjeniki so bili vključeni predvsem v opazovanje in varovanje javnih prireditev v naseljih.

Policisti konjeniki in vodniki službenih psov so bili pogosteje kot v prejšnjih letih zaradi velikega števila ilegalnih prebežnikov vključeni v nadzor državne meje s Hrvaško in Madžarsko.